

Dėdė Amerikonas

Bronė M.—tė.

(Tęsinys)

Naručių šeimos nariai tarp savęs kalbėjo, kad su šienapiute, dobily piovimu tai bus šiek tiek sunkiau, nes Antanas vienas tų darbų tai jau tikrai nepajėgs nudirbti. Be lankose turimo piovimo, jie turėjo dar gerokai ir dobily, o šiais metais dobilai, kaip tyčiomis, nepaprastai geri.

Dobilai Alsos kaime buvo reteni, nes nedaugelis ukininkų dobilus sėjo. Visi Alsos kaimo ukininkai tenkindavosi tik tai pievos žole, ir, be to, dobilai, — tai pašaras gyvuliams, o daugelis tuometinių ukininkų į gyvulių pašarą kreipia labai mažai dėmesio, nes visi vertėsi tik tai javais. Anais laikais ukininkai turėjo vienintelę ir didesnę naudą tik tai iš javų ir apie kokius nors pieno ir bekonų ukus niekas ir negalvojo. Pienas buvo naudojamas tik tai savo šeimos reikalams, o jeigu, taupesnės šeiminkės ir nuveždavo į Jurbarką ar Raseinius parduoti kokį vieną kitą svarą sviesto, tai iš to ukui buvo labai maža nauda.

Naručių Antanas į tą uką šaką žiūrėjo šiek tiek kitiškai akimis. Iš Letuviškų knygų ir laikraščių jisai žinojo, kad kultūringų valstybių ukininkai kaip tik tai iš pieno ir kiaušinių turi labai didelę naudą. Jisai buvo skaitęs laikraščiuose, kad toks ukininkavimo būdas labai išsiplatinęs Danijoje ir kad tenai ukininkas už pieną turi labai dideles pajamas. Antanas žinojo, kad Letuva, — tai ne Danija ir iš karto nieko ypatingo padaryti nebus galima, bet ukininkas, norėdamas

pagerinti savo ukį, turi ieškoti priemonių ir būdų, kaip tai padaryti.

Kad ir geri Alsos kaimo ukininkai į tokį Naručių Antano ukininkavimą žiūrėjo su nepasitikėjimu, nes nedaleido, kad gali atėti kuomet nors laikai, kada ukininkai iš karvių, t. y. iš pieno galėtų turėti didesnę naudą. Alsos kaimo ukininkai žinojo, kad daugelis nusigyvenusių dvarininkų savo apiečiuose dvaruose laikydavo taip vadinamus paktorius. Tie paktoriai, kurių didelė dauguma buvo žydai, pirkdavo iš tokių dvarininkų pieną, vartydavo jį per kokias tai mašinas, kurios išskirdavo grietinę, iš kurios sukldavo sviestą, o tuo vartytu pienu dvarininkai maitindavo savo šeimyną, t. y. darbininkus. Juokdavosi Alsos kaimo ukininkai, kad dvaro darbininkai privalgę tokio pieno nesuskuldavo bėgti oran... Todėl toks Naručių Antano ūkininkas, kad ateis laikai, kuomet pagrindinės ukininko pajamos bus iš pieno Alsos kaimo ukininkai visai netikėjo, nes jų akimis žiūrint toks ukininkavimo būdas tai buvo nusigyvenusių dvarininkų. Nežiūrint į visa tai, Naručių Antanas kiekvienais metais dobily sėdavo daugiau ir daugiau ir jais šerdavo ne tik arklius, bet ir karves. Karvės, gaudamos tokį pašarą, buvo riebios ir tuo išsiskyrė iš kitų Alsos kaimo gyventojų karvių. Kai kurie Alsos kaimo ukininkai Antaną erzindavo sakdami:

„...Naručių Antanas, kai važiavo į piršlybas, tai pasikinkys ne arkli, bet karvę, nes karvės jisai geriau šeria, kaip arklius...“ Į tokias kaimynų kalbas Antanas nekreipdavo jokio dėmesio, nes jisai gerai žinojo, kad ir prie dabartinių aplinkybių iš pieno gali gauti daugiau pajamų, negu už ką kitą. Antano namiškai irgi pradėjo suprasti, kad taip šeriamos karvės, duoda daug daugiau naudos, nes kiekvieną ketvirtadienį ir Raseinius galima nuvežti keletą svarų sviesto ir už tai gauti kelką rublių, nors tais laikais sviestas ir nebuvo brangus, bet lyginant su kitais maisto produktais buvo pamokamas.

Toks Antano ukininkavimas

budas labai patiko Naručių moterims, nes už sviestą, surius, kiaušinius ir kitus panašius daiktus pinigų imdavo ne vyrai, bet moterys. Į tai Antanas nekreipdavo jokio dėmesio, tasis nesudarė jam jokio skurto, pas kurį šeimos nari laikomi pinigai. Jam buvo svarbu, sudaryti tokias ūkininkavimo sąlygas, kad pinigų būtų galima daugiau gauti. Pieno ukis Antanui patiko todėl, kad tokiai ukininkavimo būdas įgalina ukininką gauti pinigų daug dažniau. Organizuotas pieno ukis, kaip kad yra Danijoje, Antanui labai patiko, bet prie tuometinės mūsų ukininko kultūros ir politinės santvarkos, suprantama, apie tokį ukį nebuvo galima ir galvoti.

Naručiai savo ukį tvarkė naujesniais būdais, negu kiti Alsos kaimo gyventojai, todėl jie buvo vadinami pramislinais ir kitokiais vardais. Toks ukininkavimo būdas nepatiko Alsos kaimo gyventojams dar ir todėl, kad tais laikais Alsos kaimo gyventojai savo žemes valdė rėžiais ir buvo visur taip vadinamas trilaukis. Dobily sėjimas sudarydavo daug nepatogumų kitiems Alsos kaimo ukininkams. Trilaukyje ukyje budavo laikomas pudymas, kuris budavo naudojamas kaimo gyvulių ganykloms, o jeigu kuris ukininkas turėdavo pasisėjęs dobily ar kitokių pašarinių žolų, tai mažindavo viso kaimo ganyklas ir padarydavo kitokių nemalonomų. Naručiai už tokius ir kitus išmislijimus kai kurių Alsos kaimo gyventojų buvo net pašiepami.

Suprantama, kad Naručių Antanas buvo sąmoningas ir tvirtos valios vyras ir į tokias kai kurių kaimynų priekaištus nekreipdavo jokio dėmesio. Jisai buvo išmintingas ir gyveno tik tai savo protu. Antanas norėjo Alsos kaimo gyventojus įtikinti, kad jie sutiktų skirstytis į vienkiemius, nes tik tai vienkiemiuose galima gerai ir tinkamai ukininkauti. Tokią naują mintį pravedė Alsos kaimo tais laikais buvo nepaprastai sunku, nes tam buvo priešingi ne tik tai pagyvenę ukininkai, bet daugiausia tam priešinosi visos kaimo jaunimas. Jisai tuo klausimu turėjo priešų ne tik tai pagyvenusiuose ukininkuose, bet ir kaimo jaunimas į jį šnairavo. Kietą ir tvirtą Antano būdą žinojo, ne tik tai namiškai, bet ir kiti Alsos kaimo gyventojai. Jeigu jau ką jisai užsispiria, tai butinai turi įgyvendinti. Alsos kaimo gyventojai gerai žinojo ir tai, kad Antanas nėra koksai vėjavalikis, bet rimtas susipratęs ir sąmoningas vyras.

Jisai buvo skaitęs laikraščiuose ir knygose, kaip ukininkaujama kitose valstybėse ir kokią naudą ukininkai turi iš savo ukų.

Nežiūrint į nepatogumus, kuriuos sudarydavo Alsos kaimo gyventojams Antano dobily sėjimas, metai iš metų jo šaliminkų skafėius didėjo, — vis nauji ir nauji Alsos kaimo ukininkai pradėjo eiti doblus. Dobilai buvo geras pašaras ne tik tai karvėms, bet ir arkliams. Emė pasėkė Antaną ir emė namuose gaminti sviestą pardavimui. Reikia žinoti, kad tais laikais sviestas buvo gaminamas pačiu paprasčiausiu ir natūraliausiu būdu, būtent: pienas sukošamas į puodines ir laikomas puodynėse iki jisai suragsta, kuomet jau suragsta, nuimama grietinė ir iš daugelio tokių nugriebimų sudarydavo reikiamas grietinės kiekis, iš kurios ir buvo mušamas sviestas. Taip tais laikais sviestą gamindavo ne tik tai Alsos kaimo gyventojai, bet ir kiti šimkaičių parapijos žmonės — ukininkai.

Naručiai pastebėjo, kad toks ukininkavimas, t. y. gaminimas

Nepaprastas Palengvinimas Reumatikų Skausmų

Nekentėkite berėkalingai raumenų skaudėjimų. Tikėtina, kad žinomy pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatikų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šlap raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas llinimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučių jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 153

sviesto kad ir paprasčiausiu būdu ukininkams duoda gerą pelną, nežiūrint į tuos sunkumus, kad kiekvieną ketvirtadienį reikėdavo važiuoti į Raseinius ir tenai po svarą išpardavinėti visą taip pagamintą sviestą.

Raseiniai anais laikais nebuvo toks miestas, kaip dabar, todėl ir tokių produktų pareikalavimas buvo daug mažesnis. Naručiams parduoti savo sviestą nebuvo didelis vargas, nes ir tuometiniai Raseinių gyventojai pastebėjo, kad Naručių sviestas yra švariai laikomas ir geriau pagamintas, kaip kitų, be to, Narutienė stengėsi, kad audeklai šmoteliai, į kuriuos sviestas budavo vyniojamas, but ypatingai švarūs. Taip prekiaudami susidaro ir pastovių pirkėjų.

Matydami, kad toks ukininkavimo būdas Naručiams duoda daug ir gražaus pelno, Alsos gyventojai į pieno ukį irgi emė kreipti daugiau dėmesio. Suprantama, kad ne visiems buvo tokios geros ir patogios tokio ukininkavimo sąlygos, kaip Naručiams. Daugelis Alsos kaimo ukininkų ne visuomet galėdavo

geresnėmis sąlygomis savo pagamintą sviestą ir surius parduoti ir dažnai tekdavo vežti atgal į namus. Tas budavo todėl, kad kai kurios šeiminkės sviestą ir surius gamindavo ne švariai, o budavo net ir tokių atsitikimų, kad atveždavo parduoti ir susenusį sviestą, tokiu būdu apgaudavo savo pirkėjus.

Praslinkus kuriam laikui Alsos gyventojai pasidarė tikri sviesto ir surių gamintojai ir jų ukiai buvo jau pieno ukiai. Alsos gyventojai tiek daug pagamindavo sviesto ir surių, kad nepajėgdavo juos išparduoti Raseinių miesto gyventojams ir turėjo savo gaminiamis ieškoti rinkų kituose miestuose ir miesteliuose.

Per ilgesnį laiką Alsos gyventojų pudymas budavo apšėtas ne tik tai dobilais, bet ir kitokiais žaliais pašarais, kaip tai vikiais ir kt. Taip šeriamos karvės duodavo labai daug pieno ir iš jo ne tik tai galėdavo gaminti ir pardavinėti surius ir sviestą, bet pieno turėjo ir savo šeimos reikalams. Senesnieji gyventojai net stebėjosi, sakdami: tai užsikrėtė karvių mlyjimo liga, kad jau jos šeriamos ne tik tai šienu ir dobilais, bet kai kurie pradėjo jau net ir runkeliais šerti.

Naručių Antanas iš to turėjo didelį pasitenkinimą, nes kai jisai vienas taip savo ukį tvarkė, tai turėdavo daug įvairių priekaištų iš savo kaimynų, kad jisai su savo dobilais ir vikiais ukininkavimo sąlygos, kaip Naručiams. Daugelis Alsos kaimo ukininkų ne visuomet galėdavo

kiti ukininkai pradėjo taip daryti, tai Alsos kaime pudymo visai neliko, nes visas pudymas budavo apšėtas dobilais ar vikiais. Antanui toks ukininkavimas patiko ir todėl, kad taip ukininkaudami ukininkai turėjo šiek tiek atliekamų pinigų ir galėdavo užsisakyti letuviškų laikraščių ir nusipirkti letuviškų knygų.

(BUS DAUGIAU)

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak. Seštadienį ir sekmdienį — i Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R-3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas jusu garantavimas
Optometriškai Akijų Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda akreipiama i mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelį atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET kampas Halsted St. Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai
Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatsiliepiate, saukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak. 1957 W. Garfield Blvd. Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg 2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Telefonas SEELEY 7330
Naujų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8 Šventadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinus Pritaiko 3843 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečdienį, Šeštadienį 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994
Antr., Ketvirtad., Penktadienį 4143 So. Archer Ave. Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE. Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave. arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečdiadieniais ir sekmdieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Asu Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 242.

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokių elektrikos prietaisus.
Ofisas Laboratorija 1034 W. 18th St., netoli Morgan St. Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Residencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandą dieną.
Phone MIDWAY 2880
Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12 Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St. Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30 Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmdieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
7 So. Dearborn St. Room 1239
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3395

VYTAUTAS TARUTIS

ADVOKATAS
3133 SO. HALSTED STREET Tel. CALUMET 8877
Val. 11—2 dieną ir 4—8 vakaro 134 N. LA SALLE STREET Room 2014 Tel. STATE 7572
3149 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2679

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0777
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse
Klauskite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmėdian, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1490 K.) su FOVILU BALTIMIERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago, Cicero
Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

S. P. MAŽEIKA YARDS 1138
3319 Lituanica Avenue YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone YARDS 4908

DR. K. NURKAT
Kviečia jus nusipirkti gerus akinius. Akys egzaminuojamos dykai. Kainos akinų prieinamos
BUDRIK FURNITURE HOUSE
Krautuvė Su Mėlynu Frontu
3409 So. Halsted Street
Tel. Yards 2151

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkių išimta \$7.65
Perkant 5 tonas ar daugiau. Sales Tax ekstra.
BLACK BAND LUMP \$9.50

EMBROIDERED CLOTH PATTERN 2556
No. 2556—Labai gražus pavyzdys staltiesei išsiuvinėti.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2556
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No. ....
Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Miestas ir valstija.....

K. Jasiukaitis

LITERATūros VAKARAS

Aš rašytojas senas, veteranas. Pirmąjį savo kurinį pasauliui padovanojau turėdamas aštuoniolika metų.

Matote, nuo to laiko praslinko jau trys dešimtys su visum...

Labai iškilmingose ir didingose aplinkybėse išriedėjo iš mano galvos pirmasai kurinys.

Sėdėjau, žinote, kur sėdėjau — pas ją — pas savo sielą ir dangų...

Ji dorovingai, gražiai pridengė savo gražias akutes gražia rankute:

—Ak, ponas Kostas...

—Ak, panele Lionce...

—Ak, kaip man gėda...

—Ak, kaip aš laimingas...

Toks laimingas, tartum ant adaty sėdžiu...

—Aš noriu paprašyti, ponas Kostas... Tamsta toks poetas...

Ir padėjo ji prieš mane albumą, žinote, tokią nedidelę kny-

gą, kur visi poezijas rašo... Ir sukuriau pirmąjį savo kurinį:

Lionce, O! Mylių tave, Oi, oi, oi!...

Kaip riebią žąsieną, Ai! Duok jurą skaidriosios.

Bum! Kančias paskandinti, Trach!

Kitą dieną, bevartydamas tą poezijos šaltinį — albumą — atradau labai plačią ir gilia savo kurinio kritiką.

Apacioje mano poezijos buvo parašyta:

—Nu ir galva! Matote, kritika mane iš karto aukštai įvertino.

Pradžią tik buvo sunki, o paskui — paskui Marytės ir Onytės pilnus rankinukus mano poezijos nešiodavos. Viena nuo mano poezijos net acto esencijos išgėrė — gyvenimu, girdi, nusivylė...

Mano vardas literaturoje už mane aukštą ir tvirtą vietą — trintuku trindamas to vardo nebeištrinsi, peiliuku skusdamas nebeišskusi...

Tai, va, andai pas mane ateina garbinga delegacija.

—Malonu mums... —Aš taip sujaudintas...

—Tamsta senas mūsų literatūros veteranas, bokštas...

—O, aš labai didelis veteranas. Man literatūra tik švilptelė... Aš literatūrą ir taip ir anaip žinau... visaip!...

—Mes ruošiamė literatūros vakarą... Gal Tamsta busi malonus — paskaityti savo kurinių...

—Aš labai malonus... Delegacija man linkt, aš delegacijai linkt, delegacija — man, aš — delegacijai...

Ir vieni kitiems linkėjome, linksėjome, kol delegacija atastupa kuliu nuvirto nuo laiptų. Matyti delegacijai iš didelio džiaugsmo galva apsisuko, kad senas literatūros veteranas skaitys savo kurinius.

Delegacijai, svirtusiai laiptų apacioje, aš pasiūčiau dar nuoširdų atsiveikimą:

—Kaip man malonu! Gavau literatūros vakaro skelbimą.

Kaip gražiai žiba mano pavardė! Kokios ryškios raidės! Ai, ai, ai! Tuojau matyti pagarbą literatūrai!

Literatūra didelis veiksnys — ji žmogaus gyvenimą ir taip pasuka ir antraip.

Kas kasdieną skaito genialų romaną: "Valstybinė degtinė 38%, 0,75 litr. Kaina Degtinės 3 L. 90 c. Butelio — 40 c. — Viso 4 L. 30 c", tas gyvenimo jurą perbrenda ir kojų nesušlapęs.

Kas skaito pilną šedevrų novelę:

"Pigioji savaitė, 1000% nuolaidos, Skubėk — nesigailėsi!" Tas, žiūrėdamas į savo pinigė, linksmai uždainuoja:

Cia mano viltys, Cia mano svajonės, Cia buvo, cia nėra Oi liulla, lia lia.

Didelis veiksnys — literatūra!

Kaip už ją galvos neguldysi. Visos jėgos literatūrai!

Ir aš... Ir aš nepasigailėjau jėgų... Kaip tik kokį pažįstama sutinku, bakštį į savo pavardę skelbime:

—Matai literatūra? —Mmm? —Ne mmm, bet literatūrai! —Mmm...

Ką su tokiu jaučiu padarysi, kuriam literatūra tik mmm... Zinoma, žmogus kiek ir susinervini ir kumštį pakišęs į panosį tik pasakai:

—Neužmiršk, moliuge, mano kurinio paklausti!

ST. PAUL, MINN. — Automobilistų nemalonumai vėsulo siautimo metu.

Susitinku vieną poną — rodos, kad jį gyvenime pirmą kartą matau.

Aš ir jam bakštį į savo pavardę:

—Matai tamsta? —Ką? —Literatūra?

Žinote, ponas, kad sukruokas: —Aš ramus pilietis, bombų kšėnėje nesinėsiuju!

Ir kad spiaus — tiesiai pataikė pravažiuojančio vežiko arkliui į akį — arklys net piestu atsistojo.

Policininkas už vėsosios tvarkos ardyumą piliečiui protokolą surašė.

Atėjo vakaras. Aš į estradą.

Dar nesuskubau prasižioti — apلودesmentų griauštinis — trak, tak, tak, tak...

Cia ponios sėdi, čia ponai. Aš į dešinę ilinkt, į kairę, į priekį linkt... Visų akys į mane įsmeigtos — kokia pagarbą literatūrai!

Pradėdu.

Kada sie'a rauda Psichologinis romanai.

Cia turiu pasakyti, kad vienos mūsų mirusios rašytojos yra tokiu pavadinimu romanas ne romanas, novelė ne novelė — trumpai pasakius — raštas. Ko pas tą, amžinas atilsis, rašytoją siela rauda — pasakyti negaliu. Na, bet jei siela rauda, tur but, yra svarbios priežastys.

Mano rašinys visai kitokio turinio — aš iš jos nieko nevočiau.

Ir taip Kada siela rauda Psichologinis romanai.

Jiedu ilgai, ilgai nesimatė, visą amžėlį nesimatė — nuo vakar nakties...

Žvaigždės žaviam viena kitai mirksėjo aistringomis akimis.

Pas žvaigždes buvo pats neršto laikas...

Visas murzinas mėnulis žlembė kruvinomis ašaromis, žiūrėdamas į flrtuojančias graškščias žvaigždes. Mėnulis žlembė ir keikė savo likimą, kad ir paskutinė valkata žvaigždė jį laipr mėnulį...

Jiedu susėdo po palaimos medžių — po medžių, po kuriu jau gal keli milijonai metų plakė tokios pat laimingos širdys, kaip ir šios dvi.

Po jų kojų spinduliavo upė, pasipuošusi įvairiaspalviais riebalais.

Iš tamsios patiltės skrido melodingos dainos švelnūs garsai — garsai pilni nesuvaldomo ilgesio:

Išgėriau septynias, Dar gėriau devynias, Dar mano galvelėj Dar nieko nėra...

Ir šitie poezijos garsai šmė siautėti juodviejų širdyse — jų širdys prašneko.

Jos visas kunas sudrebėjo: —Čich!

Jis tokiu pat giliu jausmu atsakė:

—Šsi... šsi... šsi... —Kazy, tu jauti, neminkyk man šonų!

Dar vienai ponai moderni šukuosena taip entuziastiškai atsistojo, kad ėmė švilpti, kaip elektrinis ventilatorius.

O ten ponas, toje kertėje, tiesiog pasiuto — ne savo balsu šaukia:

—Šarlatanas, šarlatanas! Mane entuziazmas ir įdylgė, tad riktėljau:

—Kas šarlatanas! —Tu!

—Kazy, tu jauti, neminkyk man šonų!

Dar vienai ponai moderni šukuosena taip entuziastiškai atsistojo, kad ėmė švilpti, kaip elektrinis ventilatorius.

O ten ponas, toje kertėje, tiesiog pasiuto — ne savo balsu šaukia:

—Šarlatanas, šarlatanas! Mane entuziazmas ir įdylgė, tad riktėljau:

—Kas šarlatanas! —Tu!

—Aš — šarlatanas?! —Tu! tu! —Aš literatas — senas veteranas! Jeigu tamsta nė velnio nesupranti, tai tamstos skonis kaltas...

—Šarlatanas! —Palauk, palauk — pasakyk, mielas, kur tamstos psicho-log-ja — pakaušyje ar kalioše?

—Mulkis neraliuotas! Aš tik atsidusau: —Visus pranašus savo tėvynėje kulia... Tik tamsta gal busi toks geras atsakyti: — meilė ar geras daiktas?

—Geras. —O šokoladas geras daiktas? —Geras.

—O šokolado privalgius geras daiktas iš meilės pasikarti? A? Čia ir yra visas tragizmas, visa mano romano psichologija.

Ir vėl salėje audra. Vėl furoras.

Literatūros vakaras užbaigė pakeltoje nuotakoje. [“L. A.”]

COAL advertisement with a small car illustration and a list of prices for various items like EGG, NUT, LUMP, MINE RUN, STOKER Screenings, PIRKIT DABAR!, SAUKITE DIENA AR NAKTĮ, Pristatymas Mieste ir Priemiesčiuose. Tel. ARDMORE 6975

Carr-Moody Lumber Co. Naudos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, rėmai, durys, stogai namams. Pagarinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų — 3 metams išmokėjimai, Lietuvis pardavėjas. 3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Phone Virginia 9780 Mykolas ir Elzbieta RUDAUSKAI HOLLYWOOD INN Prop. Svetainė renduojam susirinkimams, parėms, vestuvėms ir visokiems parengimams. 2417-19 WEST 43RD STREET Chicago, Ill.

Visi Lietuviai Reikalauja PLEITŲ Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos TRU-FIT PLEITAI Lab. kaina \$9.50 ir aukš. GARANTUOTA MEDZIAGA Taisome ir Atnaujiname senus pleitus viena \$1.00 ir aukš. PHILLIP'S DENTAL LABORATORY 2458 WEST 63rd STREET Prospect 2174 Lietuvis Laboratorijos Technikas D. MASKALA Valandos nuo 10 iki 9, seredomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir įspaudus nuo laisniuotų dentistų.

ROOFING ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS Čia Nereikia Cash Rolė—100 ket. pėdų \$1.00 Skystas Stogams Cemen- 35¢ tas (5 gal. ken.) gal Wallboard-didelė šmotai, pd. 2c Plasterboard, pėda 1.25 Malšava, reg. \$1.95, spec. \$1.25 2x6, specialiai kaina, pėd. 3/4c Cedriniai Postai (7. pėdų) 10c Storm Sash, did. mierų, \$1.00 kaip yra. Taipgi Cementas, Smiltys, Zvyrai NEREIKIA CASH Apskaitliavimas DYKAI—PRISTATYMAS DYKAI ALBERT LUMBER & SUPPLY CO. 3800 S. Western Ave. Tel. LAFAYETTE 2101 Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6 v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12 val. dienos.

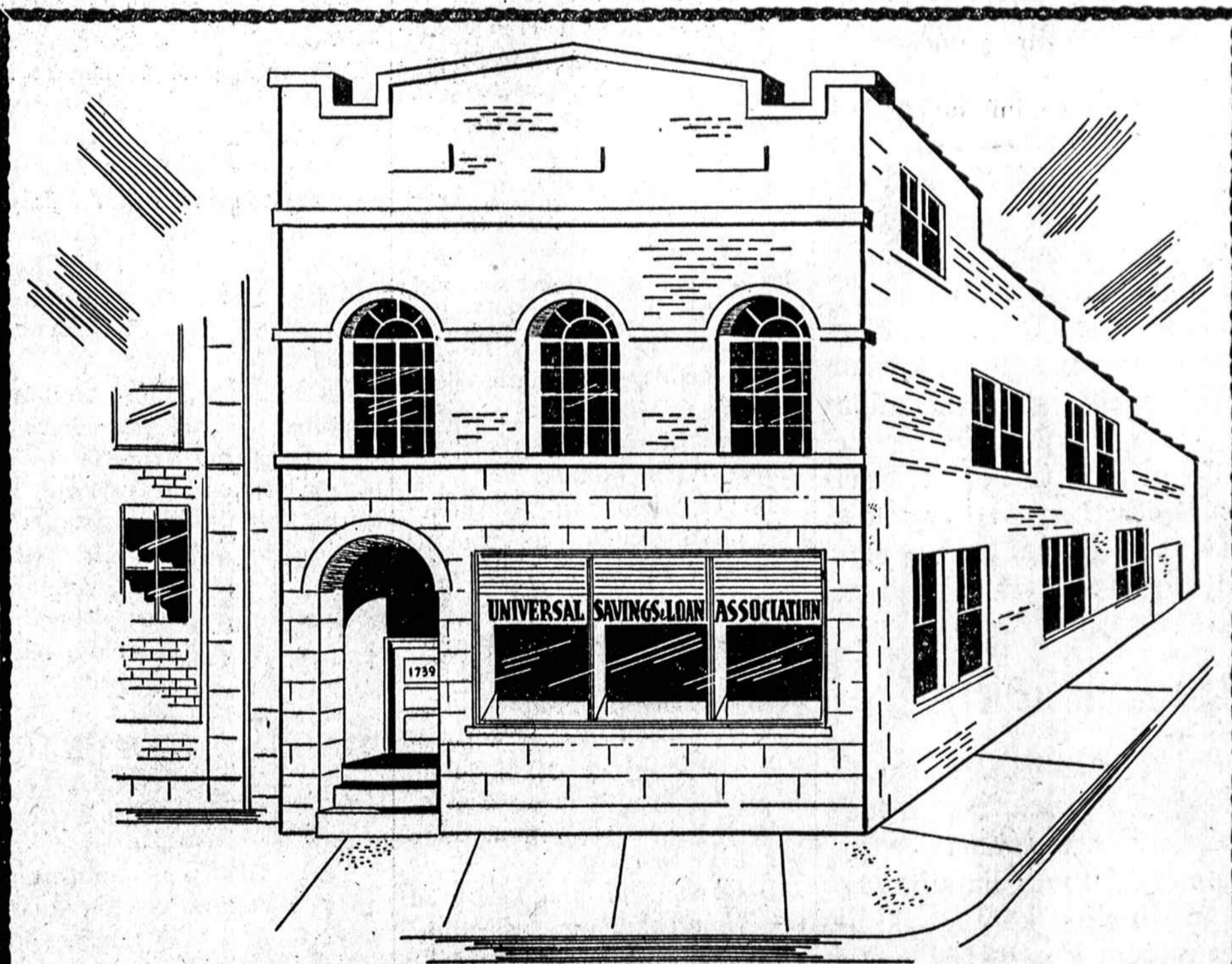
4601 — Gyvas, margas kvartukėlis, mioros: mažas (32-34), mediu (36-38) ir didelis (40-42), taipgi extradiidelės (44-46).

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miarę ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigų arba pakto ženkleliais kartu su užsakyimu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept. 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. Mioros per krotinę (Vardas ir pavardė) (Adresas) (Miestas ir valstija)

NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj. NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose. NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias. NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos. NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja \$5.00, Chicagoj ir Europoje —\$8.00. NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu: "NAUJIENOS" 1739 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS

Sophie Barcus RYTINĖ RADIO VALANDA — iš stoties — W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare. Išgirsit vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

NAUJIENŲ NAMAS Kuriame RANDASI Universal Savings & Loan Ass'n. RAŠTINĖ UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION yra pasirengus priimti jūsų idėlius, už kuriuos mokame 3% dividendų. Idėliai apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C. Duoda paskolas lengvais išmokėjimais. 1739 SOUTH HALSTED STREET CANAL 8500

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuviai įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

NAUJA MADŲ KNYGA PATTERN BOOK KAINA 15 CENTŲ Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius: NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Vardas Adresas Miestas Valstija

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Sabotažas?

Užvakar įvyko sprogimai trijose vietose, kur yra gaminami karo pabūkai: Woodridge, N. J., Allentown, Pa., ir New Castle, Pa. Žuvo daug žmonių ir padaryti dideli nuostoliai dirbtuvėms.

Panašių sprogimų neseniai buvo kitose vietose. Tenai, kur dirbama parakas ir dinamitas, nelaimės kartais atsitinka, nežiurint didžiausios administracijos ir darbininkų atsargumo. Bet kaip išaiškinti, kad eksplozijos beveik tą pačią valandą įvyksta keliose vietose, kurios guli daugelio mylių atstume viena nuo kitos?

Panašu į tai, kad jas kas nors daro pagal planą. Atsiminus vokiečių sabotažo darbus pereinotojo pasaulio karo metu, kyla mintis, kad ir šių sprogimų kaltininkai gali būti kurios nors kariaujančios valstybės agentai.

Su naciais šiandien eina išvien Italijos fašistai ir Rusijos bolševikai. Jie visi Amerikoje turi slaptas organizacijas. Valdžia privalo padaryti stropų tyrinėjimą ir imtis griežčiausių priemonių, kad tų svetimų valstybių agentams būtų užkirstas kelias į amunicijos dirbtuves, laivų prieplaukas ir panašias vietas, kur jie gali padaryti daug žalos kraštui.

Sugadintas piknikas

Italų ofensyvą Graikijoje sutrukdė blogi orai. Visai netikėtai, vos tik juodmarškinių divizijos įsiveržė į graikų teritoriją, prasidėjo liutys. Keliai pabūro, kalnų upeiliai užtvindė lomas — ir Mussolinio motorizuoti bataljonai turėjo sustoti.

Fašistai manė, kad Graikijoje jie turės pikniką. Pats Mussolinio birbynė, Virginio Gayda, sako, kad italai visai nesiruošė karui su Graikija. Ruoštis jie pradėjo tik tai spalio 28 dieną — tą pačią dieną, kai Roma pasiuntė graikams ultimatumą. O atsakymui į ultimatumą buvo duota tik tai trys valandos.

Negavęs atsakymo, "il duce" tuojau liepė savo negalimiems pulkams maršuoti. Bet kadangi jie buvo visai nepasiruošę kariauti, tai aišku, kad jie atėjo į graikų žemę, nieko blogo nemanydami. Vietoje tankų ir kanuolių, jie, gal but, vežėsi puodus makaronams virti. Ir tu man pasitaikyt šitokiam netikusiam orui! Visas piknikas tapo sugadintas.

Fašistų "diuce" dabar pašalino virėją, kuris vadovavo tai nelaimingai invazijai į Graikijos teritoriją, ir paskyrė gen. Ubaldo Soddu. O jisai pats prižiūrės, kad viskas būtų tvarkoje. Bet jeigu italai iki šiol dar "nesiruošė" kariauti, tai tvarką padaryti bus nelengva, — juo labiau, kad ir Egipte piknikas italams nepasisekė.

Tenai juodmarškinių armijos prysakyje stovi, rodos, ne koks makaronų virimo specialistas, bet tikras kariuotojas — gen. Rodolfo Graziani, apsikarstęs medaliais, gautais už etiopų nugalėjimą. Tiesa, Egipte orai irgi negerai. Sausra, lietus nė lašo. Jeigu pusė to lietaus, kuris plauja Graikijos kalnus, būtų išpilta Egipto dykumose, kur fašistai trokšta, negaudami atsigerti, tai būtų bėpiga.

Mussoliniui teks šitą dalyką sutvarkyti. O kad ne, tai visi ims iš jo armijų juoktis.

Demokratiškiausia konstitucija

Sovietinės Lietuvos sovietinis seimas prieš keletą savaitių priėmė Stalino konstituciją. Entuziazmas, kaip tuomet rašė Kauno laikraščiai, buvo neapsakomas.

Ir kur čia tau nebus, kuomet Lietuvos liaudis gavo demokratiškiausios Stalino konstitucijos kopiją, kaip pagrindinį įstatymą savo išvaduotam kraštui!

Bet peržiūrėjus tą Lietuvai dovanotą Stalino konstituciją, nėra joje nė vieno skainio, kuris suteiktų komunistų partijos sekretoriui lygią galią su komisarių tarybos pirmininku. O betgi tokią galią jau turi Lietuvos kompartijos centro komiteto sekretorius A. Snieckus.

Su juo ir "premjeru" M. Gedvilio parašais yra paskelbtas bendras "liaudies komisarių tarybos" ir "Lietuvos Komunistų Partijos (bolševikų)" nutarimas apie visos sovietinės Lietuvos darbininkų, tarnautojų ir technikos darbininkų algas (žiur. Apžvalga).

Ar "demokratiškiausioji" Stalino konstitucija jau pasidarė negera, kad pati LTSR valdžia ją visai ignoroja?

APŽVALGA

UŽDARĖ "VYRIAUSYBĖS ŽINIUS"

Kauniškė komisarių taryba nutarė sustabdyti "Vyriausybės žinių" leidimą. Sovietinės vyriausybės dekretai dabar bus skelbiami tam tikrame "vyriausybės nutarimų ir potvarkių rinkinyje" ir taip pat dienraštyje "Darbo Lietuvoje".

Bet "Darbo Lietuva" yra taip pat likviduota. Nuo spalio 1 d. jos vietoje eina "Tarybų Lietuva" ir šalia jos rusiškas "Truženik".

"Vyriausybės žinios" ėjo per visą nepriklausomos Lietuvos gyvavimo laiką, nežiurint kaip keitėsi Lietuvos vyriausybės. Šiandien jau nebeliko nė vieno laikraščio (išimant vieną kitą žurnalą) iš nepriklausomos Lietuvos laikų.

DU VALDŽIOS LAIKRAŠČIAI, LIETUVIŠKAS IR RUSISKAS

Spalio pirmą dieną įdėta "Tarybų Lietuvoje" (kuri prarijo "Darbo Lietuvą") Paleckio ir Pūpelkio pranešimas, kad sovietinės Lietuvos "aukščiausios tarybos prezidentas" turės du spaudos organus: lietuvišką "Tarybų Lietuvą" ir rusišką "Truženik".

Sovietinės Lietuvos herbe užrašai irgi dviem kalbom: lietuvių ir rusų. Maskvos kalba pasidarė Lietuvoje oficiali kalba, nors rusų Lietuvoje gyvena mažiau, negu kurios kitos tautinės mažumos žmonių.

Jeigu Lietuvos rusinimas eina taip smarkiai tik už trijų mėnesių po jos okupavimo, tai galima įsivaizduoti, kokią progresą padarys Maskvos "kultūros" skleidimas už metų, kitų.

GINNAZIJŲ NEBĖRA

"Elta" praneša, kad svetimo komisaras įsakė pakeisti vidurinių mokyklų (gimnazijų) klasių pavadinimus. Pirmoji klasė vadinsis "V" (penkta), antroji — "VI", ir t.t. iki "X".

Bet gimnazijos turėjo 8 klases. Dvi paskutinės klasės į ta litaniją netelpa. Todėl joms duota šitoki vardai: septintai — "IX-s", o aštuntai — "X-s".

Reiškia, gimnazijos yra suklautos su pradinėmis mokyklomis ir, kaip tokioms, išnyko. Dabar bus tik viena mokykla su 10 klasių: keturios klasės, palikusios iš pradinės mokyklos, ir šešios — iš gimnazijos.

Taigi pradinis ir vidurinis mokslas Lietuvoje yra sutrumpintas dviem metais.

Be to, kaip jau "Naujienos" buvo minėta, už paskutinius tris metus mokykloje — aštuntoje, devintoje ir dešimtoje klasėse — dabar imama mokėti už mokslą. Kaune ir Vilniuje po 400 litų (200 rublių), o kituose miestuose ir kaimuose — po 300 lt. per metus.

Nemokamą mokslą sovietinėje Lietuvoje vaikai gaus tik tai per 7 metus.

Bolševikai giriasi, kad visame "buržuaziniame pasaulyje" nėra taip prieinamas mokslas beturčiams, kaip sovietų "rojuje". Bet Amerikoje vaikai eina į "Grammar School" aštuonis metus be jokio mokesčio. Paskui eina į "High School" keturis metus, taip pat be mokesčio. Pagaliau, daugelis miestų turi kolegijas, kurias vietiniai gyventojai gali lankyti be mokesčio, ir taip pat be mokesčio priima valstybės universitetai studentus, kurie yra tų valstybių gyventojai.

O sovietų Rusijoje (dabar jau ir "išvaduotoje" Lietuvoje)

universitetų ir akademijų studentai moka per metus už mokslą 800 litų sostinėse, 600 litų mažesniuose miestuose. O menų ir muzikos mokyklose moka net po 1,000 litų per metus.

Aukštaji mokslą ir net vidurinį mokslą bolševikai padarė turtingųjų privilegija.

ISAKYMAI, ISAKAI, NUTARIMAI, PATVARKYMAI, POTVARKIAI

Skaitant ateinančius iš Kauno laikraščius, susidaro įspūdis, kad sovietinė Lietuvos valdžia virto kokiū tai dekretų fabriku. Kiekviename Kauno officio numeryje skelbiama keletas "isakymų", "isakų", "patvarkių", "potvarkių" ir "nutarimų".

Juos gamina tai "aukščiausioji taryba", tai "liaudies komisarių taryba", tai koks nors atskiros komisariato komisaras, tai komisija, tai "profesjonų valdyba", tai kompartijos centro komitetas.

Tos visos įstaigos iš kazin kur pasimė galią Lietuvos žmonėms diktuoti, net neatstausiant to vadinamojo "seimo", kurį neva rinko liaudies.

Įdomu, kad Lietuvos Komunistų Partija jau skelbia valdžios dekretus kartu su "liaudies komisarių taryba".

Pirmas toks dekretas paliečia Lietuvos darbininkų, tarnautojų ir technikos tarnautojų algas. Algos teko kelti, labai prabangus maistui, drabužiams ir kitoms gyvenimo reikmenoms. (Apie tą pabrangimą nuolatos rašo savo laiškuose Lietuvos žmonės giminiams Amerikoje, ir apie jį liudija oficialiai pranešimai spaudoje.)

Komisarių taryba ir komunistų partija įsakė pakelti algas popierio ir kartono darbininkams 35%, tekstilės pramonės — 30%, odos — 25%; kitiems darbininkams vis mažesnę nuosimtį, iki priėmimo prie 10%.

Po šituo dekretu pasirašo "liaudies komisarių tarybos" pirmininkas, M. Gedvilas, ir Lietuvos kompartijos "centro komiteto" sekretorius, A. Snieckus.

Vadinasi, partijos centro komiteto sekretorius jau igijo vykdomąją galią, lygią su "premjeru". Lietuvos naujoje "konstitucijoje" tokio dalyko visai nėra. Taigi Lietuvos sovietinė valdžia jau lauko konstituciją, kurią dar visai neseniai priėmė jos "aukščiausias sovietas".

Šis valdinės galios suteikimas partijos įstaiigai yra charakteringas fašizmo bruožas sovietinėje Lietuvoje santvarkoje. Italijoje, kaip valdžios įstaiiga lygi ministerijų kabinetui (arba net už jį aukštesnė), veikia fašistų partijos "didžioji taryba"; o Vokietijoje — nacių partijos "fiurerio pavadojuotas".

NAIKINA KOOPERACIJAS, STEIGIA "TRESTUS"

Visų Lietuvos kooperacijų turtą sovietinė valdžia sukonsolidavo ("suvalstybino"), kaip sako jos dekretai, ir kooperacijų įstaiigas paėmė į savo rankas. O dabar ji ėmė steigti "trestus" (trustus), pamėgdžiodama Amerikos stambiojo kapitalo kombinacijas.

Pirmas sovietinis "trestas" Lietuvoje įsteigtas stalybai. "Elta" apie tai praneša:

"Remdamasis LTSR Liaudies Komisarių Tarybos 1940 m. rugsėjo 11 d. nutarimu apie Valstybinio Pramonės Statybos Tresto sudarymą š. m. rugsėjo 13 d. Vietinės

Dėl Platformos už Lietuvos Nepriklausomybės Atgavimą

St. Mišickas-Zienys.

(Tęsinys)

Skaitykimės su pavienių asmenų ir visos visuomenės netobulybėmis ir juo geriau, aiškiau su tuo skaitysimės, juo bus geriau, nes kiekvienas ruošimės tolimesniai kovai dargi tą nepriklausomybę atgavę ir nepasitikėsimė kitų dorybėmis ir nebūsime tokiais begėdžiais piršdami savo dorybes, kuriomis taip pat negalima pasitikėti, nes visi esame sugėdę. O svarbiausia, ne pamiškimė, jog mes esame vien dalelytė visos žmonijos ir noromis nenoromis turėsime taikytis prie bendro žmonijos kelio.

Ir todėl realiausias kelias yra vienas: pasistengkime nudažyti savo kovos kaukes kaip galint malonesnėmis vienas kitam spalvomis, kad galėtume sėsti prie bendro stalo, galėtume gulti vienosna fronto eilėna kovoje už Nepriklausomybę ir nepamiškimė, jog kiekvienas pasiliksime šautuve bent penkis šuvis busmai kovai tarp savęs Nepriklausomybę iškovojus ir kovai dėl ateities santvarkos.

Ir viskas ko galima reikalauti. Jei mes tikėsime, jog susitarėme plačiau, patys save apgausime. Gal būti labai nuoširdžios kalbos ir dargi norai šiandien, bet ryt jie išgaruos, nes toks yra gyvenimo dėsnis.

Ir todėl aš patariu būti atvirais ir visų pirma kauptis kovon visiems, kurie nori visgi būti laisvi, nori suteikti progos savai tautai, saviems žmonėms sulauktį momento, kad ir Lietuva galės laisvai pasisakyti kuriuo keliu ji nori eiti ir kokios laimės ji pageidauja žmonių laimėje.

Reikia kovą už Lietuvą išskirstyti etapais ir visų etapų pirmoje vietoje stovi — išsiliosavimas iš rusų, galėjimas virsti vėl patiemis savo likimo šeiminiškai.

Paprastai, politiniai kalbant, renkia dabar spiesti apie save žmones, visus, kurie stovi ant nepriklausomybės pamato, o visa kita palikti ateičiai, nes nei vieną šių laikų partijos ar grupės pažadą negalima vertinti rimtai, pats gyvenimas parodys kur eiti.

V.

Tiesa, tuomet kyla klausimai

Pramonės Liaudies Komisaras paskyrė Statybos Tresto Vadovybę iš šių draugų:
"Valdytoju — Kepenį Povilą, sunų Juozo, gim. 1913 m. gegužės 30 dieną, darbininką — stalybininką;

"Valdytoju I pavadojuotoju — iš Bruną Volfą, sunų Giršo, gim. 1909 m. sausio 7 d., statybos inžinieriu;

"Valdytoju II pavadojuotoju — Šuminą Vladą, sunų Kazio, gim. 1907 m. birželio 7 d., darbininką — stalybininką.

Tai jau dabar, vadinasi, bus tikras "socializmas", kai statybos pramonė bus suorganizuota į valstybinį "trestą". Trustai yra sudaromi su tikslu panaikinti tarpė atskirų pramonininkų kompeticiją, kitaip sakant, įsteigti pramonėje monopolį.

Tai jau gana blogas dalykas pats savaime. Bet komunistai eina dar vieną žingsnį toliau: sujungia monopolį pramonėje su diktatura valdžioje. Tai kraštutiniausias galios koncentracijos laipsnis.

Tačiau jie vadina šitą aršiausio absolutizmo formą "darbininkų laisve".

mas, kaip suvilios žmones tokiu menku žibučiu? Bukime atvirai ir šiuo klausimu.

Kaip anksčiau sakiau, taip ir visame kame aš prisilaukau to pačio principo: kokybė, o ne kiekybė. Kas iš munios, jei ją istengia kiekvienas pavilioti ir ji labai dažnai prieš savo interesus veikia? Svarbu turėti žmones, kovotojus, kurie žino už ką kovoja ir ko iš tos kovos tikisi. Du pasišventę žmonės daugiau padarys, negu šimtinė suvilota klaidingai. Tai mus moko visi pasaulio įvykiai ir to neturime pamiršti mes žengdami kovon, kurį reikalauš mes tik daug aukų, bet ir nepaprasto pasiryžimo.

Ir todėl, šalia kovos už Lietuvos nepriklausomybę, turime aiškiai žmonėms pasakyti, jog Lietuva bus tokia, kurių dauguma bus! Juk reikia pasakyti, kad galima ir turime tikėtis, kad pradžioje pradėjusių kovą už Lietuvos nepriklausomybę bus daugiau, negu pabaigoje, nes kiti pails, kiti pamatys, jog su naujais okupantais bus geriau, naudingiau, treti bendrai susinešios ir todėl nėra ko atsižūrėti į daugumą ir visuomet sakyti atvirai, jog Lietuva bus ne tokia koki už jos nepriklausomybę kovoja, bet kokia įstengs išverti kovoti ne tik už Nepriklausomybę, bet ir už jos ateities santvarką. Kurių bus dauguma.

Ir verbuodami visi bendrai kovotojus už Nepriklausomybę, kiekvienas atskirai verbuojame narius dėl busimos santvarkos, tokios, kuri kam patinka. Ši kova nebus išvengiama, turėsime šią golgotą pergyventi ir tai tenebuna niekam puslaptis.

Tiesa, daugių daugiausia gailime reikalauiti iš dabartinių grupių susiburusiu apie kovos vėliavą už Nepriklausomybę dviejų dalykų:

1 — Atviros ir išvermingos kovos už tą Nepriklausomybę.

2 — Pripažinti pagrindiniu principu, jog Lietuvos ateities išsprendimui bus šaukiamas Steigiamas Seimas be ypatingo spaudimo, kuris jau pasisakys apie Lietuvos aetį.

Jei pirmu punktu galima daugiau pasitikėti, antro punkto atžvilgiu reikia būti labai rezervuotiems, nes pažadas šiandien gali būti labai nuoširdus, bet ateityje viskas gali virsti vien tūščiu pažadu ir tas laisvas pasisakymas galimas bus tiek, kiek to laisvo pasisakymo šalininkai bus tvirtai.

Šito nereikia pamiršti. Ir todėl daug naudingiau būtų pačiai kovai už Lietuvos Nepriklausomybę, jeigu visos grupės į šią kovą įeinančios pasisakytų tik dėl dviejų punktų:

1) Kova iki Nepriklausomybės atgavimo, nežiurint koks okupantas bebūtų — rusas, vokiečiai ar lenkas, nes nežinia kokius etapus Lietuvos okupacija dar pergyvens; ir

2) Laisvas Lietuvių tautos pasisakymas apie ateitį Nepriklausomybę iškovojus.

To pilnai pakanka pradžiai. Ir toliau, tokios grupės, kurios įeis į šią kovą kalbėdamos apie Lietuvos ateitį turi sakyti, jog Lietuva būtų tokia, jei mes gautume daugumą.

Tuo įgytume pasitikėjimą žmonėse kovoje už nepriklausomybę, ir svarbiausia, išvengtume kovos tarpusavyje dėl busimos santvarkos, nes tai virstų ne esmeniu klausimu viduje, bet ateičiai ir nereikėtų mumų teisinti buvusias mūsų dabartinių sandarbininkų kaltes, nei

galėtume pasakyti: "Puiku, nenorite, kad tie pakartotų tą pačias klaidas, kovoje už nepriklausomybę, laikykitės mūsų platformos ir kovokite ne tik už Nepriklausomybę, bet ir už Lietuvos ateitį tokią, kokią mes pageidaujame.

Tuomet nebūtų niekam jokios apgaulės ir viskas atsistotų tokioje padėtyje: pirma kovokime už galimybę rinkti į Lietuvos Seimą, o vėliau jau balsuokite už tą sąrašą, kuris jums tinkamiausias. Jei tas sąrašas laimės, o visgi negalės viešpatauti, paremkite šautuvų tomis penkiomis kulkomis, kuriuos dar liko.

Kai kas pasakys, jog labai juodomis spalvomis pėšiu Lietuvos ateitį, bet, gerbiamieji, geriau ją pėšti judesniems, negu tikėtis nepamatuotų gėrybių, kurios gal ateityje žmones atbaidyti pamačius, jog ne visai tas rojus gavosi, kurio jie tikėjosi, kuris buvo žadėtas.

Reikia atminti vieną, jog mūsų kova dėl apsisprendimo ateičiai nebus be įtakos tos kovos, kuri vyks visame pasaulyje, kuri jau šiandien dygsta, nors ir po imperialistinio karo skraiste ir kuriame mes esame tik nekaltais, pavergtais stebėtojais.

Bet atgavę nepriklausomybę ir dargi kovodami už ją, mes tuo pat virsime šios pasaulinės kovos dalyviais, pilnateisiais dalyviais ir kad galėtume būti pilnateisiais dalyviais, turime kovoti, turime nepasitenkinti kas yra, bet ieškoti išeities.

Ir todėl pradžia, kaip jau anksčiau sakiau, pakanka susitarti dėl vieno svarbiausio punkto, jog visi, nors dėl skirtingų interesų norime turėti Lietuvą nepriklausomą, gi tą nepriklausomybę atgavę, stengsimės kiekvienas sutvarkyti Lietuvą savaip ir laimėsime tas, kuris turėsime daugumą, kuris geriau atakimsime laikui.

Reikalauti ir tuo labiau tikėti šiandien tautininkų pažadais, jogs jie nebegrįš prie savo metodų, kurie nuvedė Lietuvą į kapus arba bent šį kelią pagreitino, reiškia nesiskaityti su realybe. Tie patys tautininkai ruošdami gruodžio 17 d. sukilmą ir budami mažumoje, davė švenčiausius pažadus kr.kdemams, kurie daugiau turėjo, kad tik anie padėtų aniems nuversti teisėtąją Lietuvos valdžią ir už pusmečio tas pažadas buvo vien pažadas, kaip lygiai Voldemaro pažadas Toliušiu, kad tik anas perkaltėtų Grinių atsiskaiti iš prezidento vietos.

Kiekviena kova tai strategija, laktika ir kiekviena priemonė gera, nes tam ir žut butina kova vyksta, o ne žaislas ar repeticija. Tad ir šiandien ruošdamiesi kovai už Nepriklausomybę galime teiktis su visais, bet pasitikėti tik patys savimi, nes kiekvienas savaip norėsime sutvarkyti Lietuvą, kiekvienas savaip s'eksime tos lietuviškos laimės.

Ir kuomet kalbama už nepriklausomybę, kalbame už telkimasi šiai kovai, visi sutinkame tik viename, jog buti okupuotam, kas tie okupantai bebūtų, mes negalėsime siekti savos laimės, bet visuomet busime įkinkyti į svetimos laimės vežimą. O nenorėdami būti kitų įrankiu, bet savos laimės kalviais, siekiame nepriklausomybės.

Bet ir vėl, tarp senų politikų, tarp tų, kurie valdė Lietuvą, kurie daug žadėjo, bet nieko nedavė ir tuo labiau tie, kurie patenkinti esama vėgija, gal kilti mintis, jog visgi, kovoti dėl nepriklausomybės ir dar turint prieš akis naują kovą pažinti Lietuvos dėl busimos tvarkos, nėra ko nei pradėti ir tuo labiau nėra kuo suvilioti masas.

Man norisi, ir tikiu, jog neklystu, pažvelgti į tai žmogaus akimis.

(Bus daugiau)

Mark Twain

SMALSI BESSI

Bessi — išmintinga mergaitė, ne išdykėlė, neplepūnė; ji mėgsta galvoti tai apie tą, tai apie kitą ir visuomet mamą klausia "kodėl?", norėdama suprasti visa, kas aplink ją vyksta. Vieną kartą ji klausia:

—Mama, kodėl visur taip daug vargo ir kančių? Kodėl visa tai?

Tai buvo nesudėtingas klausimas ir mama, vėsiai negalvodama atsakė:

—Dėl mūsų gi gerovės, vaikeliai. Savo neišmatuojama išmintimi Dievas siunčia mums tuos kentėjimus, kad atvedus į tiesos kelią ir padarius mus tobulesniais.

—Reiškia, tai Jis siunčia tas kančias?

—Taip.

—Visas kančias, mama?

—Žinoma, brangioji. Niekas neatitinka be Jo žinios. Bet jis jas siunčia mums iš meilės, norėdamas mus padaryti geresniais.

—Labai keista, mama.

—Keista? Ką tu, brangioji? Man tai keista nesirodo. Niekam tai keista nesirodo. Visi mano, kad taip turi būti, kad

—Kas pirmas taip manyti pradėjo? Tu, mama?

—Ne, mažyte, mane taip mokė.

—Kas tave taip mokė, mama?

—Aš jau ir nepamenu. Tą but, mano mama, ar kunigas. Pagaliau, jau visi žino, kad tai tiesa.

—O man tai atrodo keista, mama. Sakyk: ar Dievas atsiuntė Biliui Norisui tifa?

—Taip.

—Kodėl?

—Kaip kodėl? Kad atvedus į tiesos kelią, kad padarius jį geru vaiku!

—Bet gi jis, mama, nuo to tifo mirė. Jis nebegali jau tapti geru vaiku.

—Ach, taip. Reiškia, Dievas turėjo kitą tikslą. Ar šiaip ar taip, tai buvo išmintingas ir gailingas tikslas.

—Kas gi tai buvo per tikslas, mama?

—Tu kankini mane, mažyte. Gal but Dievas siuntė tuos kentėjimus Bilio tėveliams.

—Bet tai ne garbinga, mama?! Jeigu Dievas norėjo pasiųsti bausmę Bilio gimdytojams, tai kam gi Jis numarino ir pražudė Bilį?

—Aš nežinau, mažyte. Aš galiu tik tiek pasakyti, kad Jo tikslas buvo išmintingas ir gailingas.

—Koks tikslas, mama?

—Jis norėjo... Jis norėjo nubausti Bilio tėvelius. Jie, gal but, nusidėjo ir buvo nubausti.

—Bet Biliš gi mirė, mama! Ar gi tai teisinga?

—Žinoma, kad teisinga. Dievas nieko nedaro, kas būtų ne teisinga. Dabar tau tu nesuprasti, bet kada tu užaugsi didelė, tau bus suprantama, kad visa tai, ką daro Dievas, yra išmintinga ir teisinga.

—Mama, ar Dievas užgriovė stogą ant žmogaus, kuris gaisro metu nešė iš degančio namo senutę?

—Žinoma, mažyte. Palauk! Kokius klausimus tu čia man statai? Tu turi suprasti tikslai viena: kiekvienas Dievo veiksmas rodo Jo galybę, teisingumą ir meilę žmonijai.

—O kai girtuoklis smogė šakutėmis, vaikutį pas mėsą Uelė...

—Tai visai ne tavo reikalas! Tarp kitko, Dievas, tur but, norėjo pasiųsti tam vaikui bausmę, kad jį atkreiptų į dorą kelią.

WOODBRIDGE, N. J. — Po eksplozijos United Railway Signal dirbtuvėse.

—Mama, misteris Bogres sakė, kad milijonų milijonai mažyčių gyvūnelių puola mus ir priverčia mus sirgti cholera, raupais ir dar tukstančiu ligų. Mama, Dievas ir juos siunčia?

—Žinoma, mažyte, žinoma. Kaip gi kitaip?

—Kodėl Jis juos siunčia?

—Kad mus atkreiptų į tiesos kelią. Aš tau sakiau.

—Bet tai baisiai žiauru, mama. Tai baisu! Jeigu taip man...

—Tylėk! Tuo man nutilk! Tu gal nori, kad mus perkunas trenktų!

—Mama, atsimeni pernai perkunas trenkė į bokštą ir bažnyčią sudegino. Dievas norėjo bažnyčią taip pat atkreipti į tiesos kelią?

—(Pavargusi). Nežinau, gal but...

—Perkunas tuomet užmušė kiaulę, kuri visiškai nekuko nebūvo kalta; Dievas norėjo kiaulę atvesti į tiesos kelią?

—Mano mieloji, tu tur but nori pasivaikščoti. Eik, palakstyk truputį.

44,000 britų nelaisvė

LONDONAS, Anglija, lapkr. 12 d. — Anthony Eden, Anglijos karo ministeris, šiandien prancūzų parlamentui, jog 14 mėnesių laikotarpį vokiečiams ir italams pavyko paimti neišvengiamai 44,000 britų kareivių. I šį skaičių įeina britai patekę nelaisvėn prie Dunkirkės ir kituose Francuzijos fronto linijose; prie jo priskaitomi britų jurininkai, kuriuos vokiečiai sugebėjo paimti nelaisvėn ir britų lakunai, kurie buvo priversti nusileisti prieš teritorijoje.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Atsistatydino Indokinijos gubernatorių

TOKIO, Japonija, lapkr. 12 d. — Turima žinių, kad dabartinis Indokinijos gubernatorius, admiralas Jean Decoux, buvo priverstas atsistatydinti.

Decoux buvo ištikimas Petain vyriausybei, bet gen. de Gaulle šalininkų įtaka Indokinijoje yra tokia didelė, jog gubernatorių negalėjo toliau valdyti.

De Gaulle šalininkai smarkiai kritikavo admiralą už ryšius su japonais.

Japonų vyriausybė deda pastangas panaikinti kenksmingą de Gaulle įtaką Indokinijoje.

—Mama, misteris Bogres sakė, kad milijonų milijonai mažyčių gyvūnelių puola mus ir priverčia mus sirgti cholera, raupais ir dar tukstančiu ligų. Mama, Dievas ir juos siunčia?

Tai Štai Kur Jo Pinigai Ėjo!

Ray Grunert užlaiko valgyklą prie St. Charles Road, Lombarde, Ill.

Neseniai iš registro pražuvo dolerinė, po to dar kelios. Vėliau dingo penkinė, vėl kelios dolerinės, o užvakar dingo ir dešimkė.

Čia kas nors negerai, čia kas nors negerai, murmėjo Grunert, bet nenorėjo tikėti, kad kas nors iš darbininkų registerį jam tuština.

Vakar misterija buvo išrišta. Po baru savo valgykloj Grunert surado šeimyną pelių, kuri buvo susisukusi līdz iš \$35 vertės banknotų. Pinigai buvo sveiki, nesukandžioti.

Palengvinti Vargams **SLOGU**
 SKYSTIS TABLETAI MOSTIS NOSIMS LAŠELIAI COUGH DROPS
666
 Mėginkit "Rub-My-Tism"—Puikus Tepalas

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių iğyja naudingų žinių ir gerų pamokimų.

Dabar rodoma pirmą filmą atgabenta Chicago po 11 mėnesių!
"THE GREAT BEGINNING"
 STUDIO Van Buren St. prie Michigan Ave. (Buvusis "Sonotone")

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ BAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tvirtai nuo Public Liability.

NAUJIENŲ
 Raštinėje per A. RYPKVICIŲ
 1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuosimti Nuo 1 Dienos

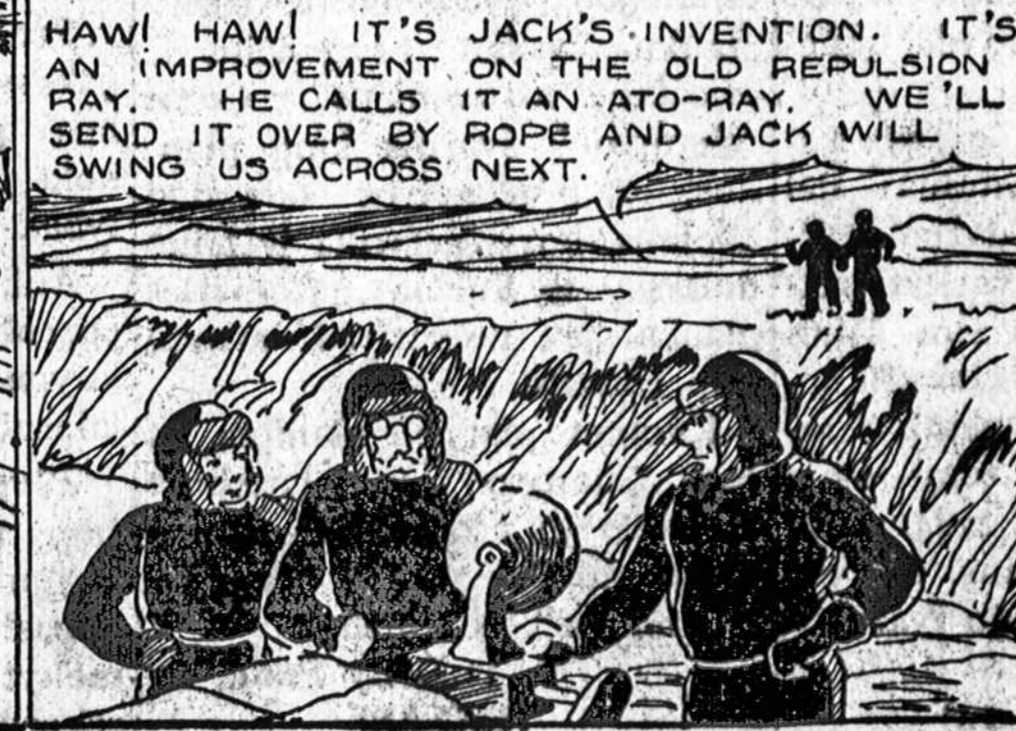
Turtas virš \$5,500,000.00
Atsargos fondas virš \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
 and LOAN ASSOCIATION of Chicago
 JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
 Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12
 Sub. 9 iki 8 vak.
 4192 ARCHER AVENUE
 Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT SAVINGS FEDERALLY INSURED

JACK SWIFT

The Hour of Relaxation and Happiness

NIEKAS nėra malonesnis už vakarą na nuose — su patogiu naminiu švarku, minkštais batukais, mėgiama pyške, mėgiamuoju laikraščiu... prie radio arba su gera knyga ir bonkute Monarch Alaus kurią parūpina rūstinga žmona.

Tą vaizdą mes čia jums parodom. Tai ištikro pilno pasitenkinimo valanda... gyvenimas!

Mes sakome Chicago's Own Monarch Alaus nes jis lošia svarbią rolę atilsio momente ir jį atsiekti kuo taupiausiai turėtumėte jį pirkti 24 bonkų keisais. Kaina taip žema o patenkinimas toks aukštas. Pamėginkite šį patarimą tik sykį ir ištikro jis taps ipročiu. Užsakykite keisą šiandien... tada

LAI JUSŲ SKONIS SPRENDŽIA
 Atminkit — nėra puikesnio alaus už tą gamintą čia pat Chicagoje. Bukit ištikimi savo apylinkei.

Klausykite "Bowler's Broadcast" su Hal Totten WCFL Kasdien 6:30 v. v. išskyrus šešt. Sekm. 2 val. popiet.

CHICAGO'S OWN
Monarch Beer
 Monarch Brewing Company

Remkite Lietuvišką Zyduką
 Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
 4707 S. Halsted St.
 Tel. Boulevard 0014

Bukit Malonų SAVO AKIMS
 32 METAL PATYRIMO
 Dr. John J. Smetana
 Dr. J. J. Smetana, Jr.
 OPTOMETRISTAI
 1801 So. Ashland Avenue
 Kampus 18-tos
 Telefonas CANAL 0523—Chicago
 OFISO VALANDOS
 Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
 Treč. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

JAU ISLEISTA KNYGUTE
"PILIETYBES PAMOKOS"
 PARASYTA ADVOKATO
 Duoda atsakymus į Klausimus dėl gavimo pilnų Amerikoniškų popierių arba pilytybė
 Kaina 35c
Joseph J. Grish
 4631 S. Ashland Ave.
 Chicago, Illinois
 Phone: YARDS 1001

VICTOR BAGDONAS
 LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
 Perkrautom fornicus, pianus ir visokius raudus bei štorus Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglas į visas miesto dalis.
 3212 So. Halsted St.
 Sautik Tel. VICTORY 0066

• FOTOGRAFAS
CONRAD
 FOTOGRAFAS
 Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
 420 W. 63rd St.
 Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILUS \$13.50
 Išima Už
PRABUVIMAS \$50.00
 Ligoninėje
RAUDONGYSLIŲ \$25.00
 Išėmimas ir Ligon.
REUMATIZMAS \$2.00
 Greita Pagalba
GYDO VISAS LIGAS
 Ekzaminacija \$1.00
 ir vaistai
DOUGLAS PARK HOSPITAL
 1900 S. Kedzie Ave. Chicago

SPECIALI Pasiula
LIFE DENTAL PLATES LIKE
 AN "Dantinių PLEITU"
 Garantuoti arba pinigai gražinami
 10 mėnesių užmokėti
VULCANITE PLEITAI \$9.50
 Apribotam Laikui Tik
 • Durti ir Gyvi
 • Ružavi Gumai
 • Išrodo Naturalus
 Be stogluکو, permatomi ir daliai pleitai—Atėikite apskaičiuoti DYKAI.
 SPECIALI VAIKŲ RIZ. Neamalkinami po
 PLEITAI TAIŠOMI EXCELITE \$17.50
 Tais \$2.00
 Speciali \$17.50
 Kiti iki \$35.00
 Atėimkite šį skelbimą
 Jis \$2.00 per cent
 Vėrus \$2.00 naujus pleitus.
Excel Dental Lab.
 33 W. WASHINGTON ST.
 Tel. DEARBORN 1470
 Atdara vakarais—4 aukštas.

MOTERŲ SKYRIUS

WOMEN'S SECTION

PUBLISHED EVERY THURSDAY EINA KAŠ KETVIRTADIENI

ISTEIGTAS • MARIJOS • JURGELIONIENES

Immigrants' Protective League

Metinio susirinkimo progai
Rašo NORA GUGIS

Nemanau, kad yra reikalo kalbėti apie "Immigrants' Protective League" veiklos svarbą. Visų tautų ateiviai, įskaitant ir lietuvius, jau per metus gerai žino ir įvertina tą patarnavimą, kurį ši draugija suteikia žmonėms.

Viena pirmųjų lietuvių darbuotojų prie šios draugijos buvo šio moterų skyriaus įsteigėja, visų aukštai gerbiama ir mylima velionė Marija Jurgelionienė. Per keletą metų nuosirdžiai ir atsidavusiai dirbdama šioj istaigoj, ji surado ir suteikė visokeriopos pagalbos visiems skaitlingiems lietuviams, kurie tik kreipėsi šią ateiviams draugišką organizaciją su įvairiomis savo problemomis, bėdomis ir klausimais, iš kurių žmogus nepajėgia išieiti be kitų pagalbos.

Šiuo laiku lietuviui turi ir kitą aukšto išsilavinimo gabiją ir simpatingą lietuvių šioje istaigoje. Ji yra advokatė He'en Jerry. Gaila tik, kad He'en Jerry atsakomingas darbas reikalauja tiek daug jos laiko, kad ji negali imti dalyvavimo mūsų veikloje. Nėra abejonės, kad ji būtų labai naudinga lietuvių draugijos narių ir kreditu mūsų moterų darbuose.

Praeitą antradienį LaSalle viešbutyje įvyko metinis Immigrants' Protective League susirinkimas, sąryšyje su Illinois konferencija, liečiant Socialę Gerovę.

Programoj buvo trys svarbios kalbos, butent:

"Nauja ir ypatingai svarbi pagalba svetimšaliams" — Mrs. Kenneth F. Rich, Director — Immigrants' Protective League. "Socialės problemos pleidybėje" — Judge Edmund K. Jarecki, County Judge, Cook County, Illinois.

"Implikacijos ateivių registracijoj" — Mr. Earl G. Harrison, Director of Registration, United States Department of Justice, Washington, D. C.

Manau, kad skaitytojams bus įdomu susipažinti su turiniu Mrs. Rich kalbos, kuris seka: "Yra 'keynote' dėl šios okazijos ir mano trumpai kalbėti. Tas randasi žodžiuose vienos ateivės, kuri praleido vos keturis mėnesius šioje šalyje. Ji praleido ne vieną vakarą ant laiptų po paminklo, pastatytą 'Didžiajam Emansipatoriui', kuriame ji galėjo skaityti tuos amžinai įbrėžtus žodžius — 'With Malice toward None'."

"Yra pastebėtina didelis dalykas buti gimus Amerikos piliečiu, bet daug daugiau pastebėtina palikti juo", tarė ši ateivė. Tie, kurie turi patyrimo ateivių pagalbos darbe, šioj valandoj gali liudyti labai augančią bangą pasitikėjimo Amerikoje, ir tas jų svarbias rezoliucijas palaikyti jos pagrindinius nusistatymus iš pusės tų, kurie pasirinko Ameriką virš visų kitų šalių, kaip jų šalį.

Nauja Reikšmė Specialėj Pagalboj.

Dėl draugijos, kuri turi reikalo sutikti imigrantą seną ir naują, yra trys "Naujos ir Ypatingos Svarbos Pagalbos" šio-

MOTINOMS TURI RUPĖTI KUDIKIŲ SVEIKATA

Rašo Dr. Suzanna Slakis

Sirdies ligos pas kudikius pasitaiko gana dažnai. Tai daugiausia pasėkos kitų ligų. Ligos, kuriomis kudikis serga, paprastai nusilpnina visą kūną ir pažeidžia širdį. Daugelis ligų pagamina nuodus, kurie laikinai arba ir ilgesniam laikui sužaloja širdį. Pasitaiko, kad dėl tų ligų širdis lieka sužalota visam gyvenimui.

Dabar gali kilti klausimas, kurios ligos kenkia širdžiai?

Tokių ligų yra daug, bet labiausiai pavojingos ir prasipalatinusios yra reumatikos ligos. Tos ligos sužaloja apie 40 nuosimėjų visų vaikų, kurie apserga širdies ligomis. Sugedę tonilai irgi gali pagimdyti širdies ligas. Yra visa eilė ir kitų apkrečiamų ligų, kurių pasėkoje lieka širdis sužalota. Prie tų ligų tenka priskaityti skarlatina, difterija ir tymus.

Kitos ligos yra influenza, plaučių uždegimas bei sifilis. Širdį gali pažeisti džiova, pulnuoją dantys, inkstų ligos ir t. t.

Čia suminėjau tik kelias ligas, kurios širdį pažeidžia, — jų yra kur kas daugiau. Iš viso reikia atsiminti, jog vaikų širdys yra lanksčios ir lengvai gali prie vienos ar kitos ligos prisitaikyti. Vaikų fizinis pajėgumas yra didelis, jų kūnas nėra nuodų sužalotas. Štai kodėl vaikai lengviau gali prieš visokias ligas atsispirti.

Ligos metu dažnai vaiko širdis yra labai apsunkinta. Bet kai liga praeina, tai širdis tiek pasitaiso, jog gydytojas jokių trukumų nesuranda. Vienok jei tuoj po ligos vaikas drauge su savo sveikais bičiuliais pradeda smarkiai žaisti ir bėginėti, tai jis gali skaudžiai širdį pažeisti. Kai kuriais atvejais tas pažeidimas gali atsilipti visą gyvenimą. Motinos tad turi atsiminti, jog po ligos vaikas turi visiškai sustiprėti, o tik po to jis gali laisvai žaisti ir bėginėti.

Gydytojo priežiūra yra būtina ir tuo metu, kai vaikas jau pradeda sveikti. Svarbu patirti, kokie organai yra silpni ir reikalingi poilsio. O tie organai gali būti širdis, inkstai, dantys, plaučiai ir t. t.

Dėl netinkamos priežiūros ligos pasėkos gali pasilikti visam gyvenimui. Dažnai jau pasitaiko, jog kudikystės ligos sužaloja klausą, širdį ir t. t. Daugelyje atvejų viso to būtų buvę galima išvengti.

Motinos todėl labai pravartu rimčiau žiūrėti į savo kudikių ligas. Jei vaikas suserga, tai reikia jį tinkamai prižiūrėti. Kai jis pradeda taisytis, tai

je valandoje. Pirma: Pastebėtina didelis padidėjimas prašymų dėl pilietybės pagalbos.

Antra: Geriausiai galima sutvarkymas ateivio statuso dėl naturalizavimo. Šis dažnai reikiama, kad reikia sutvarkyti reikalą išvažiavimo iš šios šalies ir vėl įvažiavimo tiktai dėl to, kad permainingai prieplaukos rekordą, su visoms toms daug reikalaujančiomis imigracijos taisyklėmis išpildytoms. Šie yra žinomi kaip iš naujo įvažiavimo reikalai.

(Bus daugiau)

nereikia skubintis atgal į mokyklą jį siųsti. Tegul vaikas visiškai pasveiksta ir sustiprėja.

Reikia daugiau dėmesio kreipti į vadinamuosius "šalčius". Iš mažų šalčių gali išsivystyti visa eilė itin pavojingų ligų.

Tinkama priežiūra ir periodiškas vaikų sveikatos patikrinimas yra geriausia apdrauda nuo įvairių ligų.

Be to, motinoms visada reikia atsiminti, jog vaikų ligų pasėkos gali pasilikti visą gyvenimą. Todėl rupestingas vaikų gydymas yra būtinas dalykas.

Veda Nina

KĄ MES ŽINOME APIE MUSŲ PLAUKUS

(Tęsinys)

Šiandien mes turime tris skirtingus šampūnus: 1 — muilo; 2 — alyvos ir 3 — "Drene", kuris yra neutralus "shampoo".

1-mas — muilas yra cheminė kombinacija alyvos ir šarmos. Kuomet naudoji muilą "shampoo", tai atliuosoji purvą ir aliejuotą medžiagą. Vėliau su perplėvimu tas purvas ir aliejus buna išplauti. Bet nenuplaunamas muilo aptrauktas plėvė visuomet pasilieka plaukuose. Kai kurie chemikalai vandensio ir muilo kombinuojasi ir padaro tą neaiškia filmą, kuri prkimba prie plaukų ir pakavoja plaukų natūralų blizgėjimą.

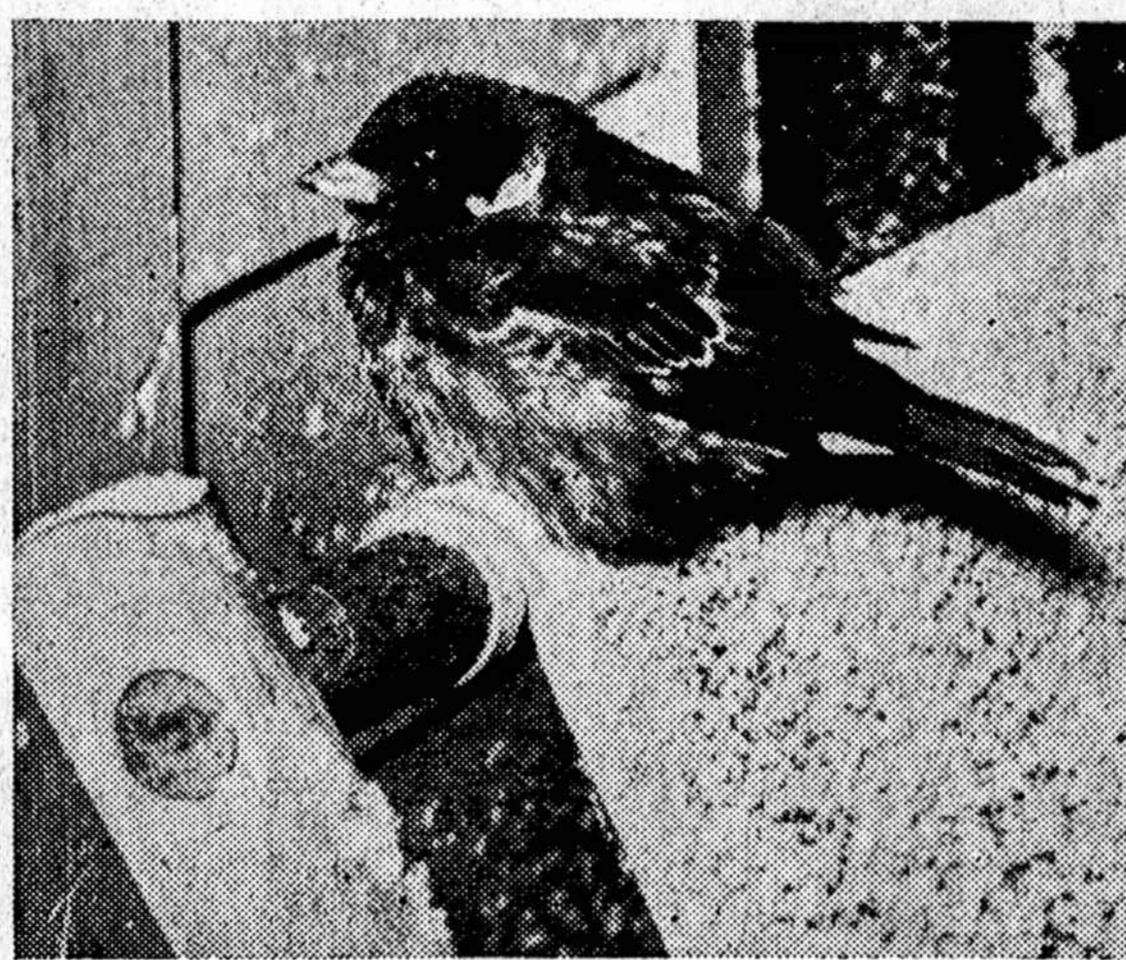
2-ras — alyvos "shampoos" yra padaryti per procesą vadinamą "sulphuration" (sieruota alyva). Toki alyviniai "shampoos" irgi švarina plaukus, bet, kaip ir muilas, kombinuojasi su mineralais vandenyje ir palieka plaukus aptrauktus ta kalkių filma.

3-čias "drene" shampoo" yra visiškai kitokio tipo "shampoo". "Drene" yra padarytas iš augmenų aliejaus, per tam tikrą procesą. "Drene" nėra rūgštis, nėra alkalinis, bet yra neutralus ir saugus plaukams. Jis skiriasi nuo kitų "shampoos" tuo, kad jis nesikombinuoja su kitais mineralais, kurie randasi vandenyje, todėl nesiformuoja toji muilo filma ant plaukų.

Yra svarbu naudoti gerą "shampoo", jeigu norite turėti plaukus švariai blizgančius ir šviežiai atrodančius. Ceras "shampoo" švarina kaip plaukus, taip ir galvos odą nuo aliejaus, kuris surenka ir laiko dulkes, iš kurios priežasties plaukai yra nešvarūs ir atrodo taip sunkūs.

Kuomet plauni plaukus su geru "shampoo", tai plaukuose pasirodo jų t.kras ir neutralus blizgėjimas, kurį paprastai "shampoos" neišduoda.

Betty Sana. (GALAS)

OMAHA, NEB. — Vėsulos metu žvirblis rado prieglobstį, iš kurio net fotografai negalėjo nubaidyti.

Sonja

TOKS LIKIMAS

Atėjo. Taip mažai teklauš:

—Baltos gėlės.
—O ne. Keliausi ir keliausi, Bet niekas tau prie kelio nezydės.

Tamsybė. Ta naktis klaikiausia.
—Šventos žvaigždės.
—O ne. Keliausi ir keliausi, Bet niekas tau padangį nespincės.

Taip liudna. Ilgesys baisiausias.
—Vienos širdies.
—O ne. Keliausi ir keliausi, Bet niekas nesutiks ir nelydės.

—Likime! Traukis! Ta maistinga Liepsna many nerimstanti, ugninga, Pakilus lig dangaus sudegins ten tavas žvaigždes, Tave, valdove neįsėingas, nuo sosto dangiško numes!

—Cha, cha! Jis prieš mane kariauja. Kvaily, užbersiu žemių saują, — Ir visos ugnys bei troškimai amžinai užges.

O tu, iš žemių kilęs, ir vėl sugrįši į žemes.

1940. IX. 3.

PASAULI!

Mes laisvę pažinę, vergaut nebenorim — Nenorim unijų, nekėsime skriaudų! Istorija skaudžiai lietuvių pamokė, Ir jis nekartos pragaistingų klaidų.

Kaip skruzdės mes dedam krislėlių prie krislo: Mes kuriam Tėvynę, mes Lietuvą statom! Ji mums taip graži, kaip aušra rytmetinė, Su jaja mes siela ir kunu sutapom.

Ant pamato, lietuvių krauju apšlakstyto, Pastatėm saulėtus lietuviui namus. Išpuosėm gėlėm iš širdžių nuraškytom Ir ginsim, kaip tigrė savuosius vaikus.

Pasauli, žinoki! Ne savo nenorim; Nelieski ir mūsų Tėvynės gražios! Tada tik, kai žus paskutinis lietuvis, Pasaulių nebus ir laisvos Lietuvos.

B. P.

Vaikas ir Mokykla

Rašo L. NARMONTAITĖ

PASTABOS

Šią savaitę visoje vietoje mokyklose, pradinėse ir aukštesnėse, yra mokiniams išduodama laipsniai pažymint jų pasiekimą klasėse per šias pereinamas dešimtis savaitių.

Pradinės mokyklos mokiniai parsineš korteles, ant kurių bus pažymėta jų progresas, koks jų elgimasis yra, ir kiti dalykai.

Aukštesnėse mokyklose yra paprotys daugiausia vartoti knygutes, kuriose yra išrašomi laipsniai.

Tėvai, paprašykite vaikus jums parodyti šias korteles ir knygutes. Peržiūrėję, tėvai turi pasirašyti savo pavardes, kad mokytojos žinotų, jog tėvai šį rekordą yra matę.

Didžiojo mokyklų jau užsibaigė kolektyvimo raudonam kryžiui. O dabar tęsiasi rinkimai labdarinai draugijai po vardu "School children's Aid Society". Visi surinkti pinigai yra vartojami dėl pirmo rubų neturintiems vaikams. Moterys kurios dirba įvairiose srityse šioj draugijoj, aukoja savo darbą ir laiką.

Aukoja centą ar daugiau ypatingai, jeigu vaikas aukoja tą centą, kurį jis būtų praleidęs ant saldumynų, vaikas atjaučia kitus vaikus, kurie yra neturintgi. Jo dėmesys yra atkreiptas nuo savimybės į meilę savo broliui.

Vėlesniame straipsnyje bus giliau išdėstyta apie viršmėnė draugiją.

MUSŲ PRAEITIS MOTERŲ SILUETA

V. Daugirdaitė-Sruogienė

Moteris Lietuvos istorijoj

Nelengva kalbėti apie moterį ir jos reikšmę Lietuvos istorijoj. Senų laikų dokumentai nedaug žinių apie Lietuvos moteris teišlaikė, o ir tie patys mini tiktai valdoves, tik aukštojo luomo pasireiškusias atstoves. Apie jas, apie tuos žinomus vardus ir tegalima tiksliau darbininkės ir ne kartą nepastebimos herojės? Kur tosios kaimų ir dvarų sąžinės žadinėtojos ir švietėjos, pasaukoj n šios veikėjos, motinos auklėtojos, karvygės ir administratūros — glių jausmų, šviesios minties ir kietos valios moterų? Baudžiavos galybė, suklimai ir herojiškasis knygnešystės metas, ko os dėl a'gimimo, dėl išsivadavimo pareikalavo iš Lietuvos moteries daug pasiryžimo ir kančios. Daugelis moterų nusipelnė, kad busimosios kartos jų vardą su dėkingumu ir pagarba minėtų. Tikslai Lietuvos žemėje jos bevardės dulkėmis virto, o rankaščių dulkėse paslėptieji vardai tebelaukia rimtų tyrinėjimų. Ir mes jų belaukdami pamiršime tikrai keletą vardų, kuriuos mokslininkai jau suspėjo atgaivinti.

Karalienė Morta

Viena iš pirmųjų Lietuvos moterų, istoriškai tikrai žinoma, yra karalienė Morta, Mindaugio žmona. Drauge su savo vyru ji 1251 m. priima krikštą ir apie 1253 m. yra vainikuojama popiežiaus palaimintu karališkuoju vainiku. Žinių apie ją nedaug turime, kai ir iš viso nedaug težinome apie Lietuvos gyvenimą trylikimto šimtmečio. Bet kaip tik, atsimenant tų žinių negausumą, mus stebina kai kurios detalės liečiančios karalienės Mortos vardą.

Štai, Alnpekės kronika mini, kad Morta atkalbinėjusi savo vyrą dėtis su žemaičiais prieš kryžiuočius, nors jai tepavykę išprašyti iš Mindaugio grąžinti ordino magistrui kažkurią riterį Sievertą, buvusį Mindaugio kame. Kronika mini, kad Morta paveikusi Mindaugui pranešti kryžiuočiams apie santykių su jais nutraukimą. Esą, Morta prikašiojo Mindaugui, kam jisai nutraukęs ryšius su magistru, kuris išmokęs tikro tikėjimo ir išrupindamas karališkąjį vainiką, juos abu taip pagerbės. Šitokios dokumentų smulkmenos iš anų laikų, kada taip maža apskritai apie Lietuvą tekalbama, pagaliau, patals Mortos vardo dažnas minėjimas verčia manyti, kad ji turėjo didelės įtakos Mindaugui ir savo laikininkams. Ar tik ne ji bus paveikusi Mindaugą priimti krikštą? Ar nebus ji buvus žymi XIII amž. Lietuvos moteris? Deja, jos likimas, jos veikla, jos tikrasis veidas tebeskendi amžių ukanuose.

"Naujoji Ramuva", specialus lietuvių moters numeris 1936 m.

(Bus daugiau)

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS!"

Brighton Park

Brighton Parko Klubo moterų vakarą, 7:30 valandą pas narys K. Mocievičienę, 4454 S. Western ave., ant an'ro aukšto.

Panelė L. Narmontaitė mokina anglų kalbą, skaityti ir rašyti; ji paaiškina visus žodžius lietuviškai, tuo budu labai palengvina mokytis.

Lietuvės moterys ir merginos kviečiamos ateiti į šią mokyklą. Mokesčių jokių nėra, nes panelė Narmontaitė aukoja savo laiką dykai, o Mrs. Mocievičienė parenka gerą vietą mokytis. —M. Carter.

GERAI ŠEIMININKĖMS ŽINOTI, KAD:

Jeigu turite staldengę, kuri yra nelygi ir sunki prosyti, mėginkite džiiovinti ją istempus ant staklių ("curtain stretcher"), tada bus lygi ir lengviau išprosoti.

Galima pagerinti skonį maltos mėsos kotletų ir padauginėti jų skaičių, įdedant dvi žalias sumaltas morkas prie kiekvieno svaro mėsos.

Visuomet reikia išimti žaigą mėšą iš šaldytuvo bent pusę valandos prieš taisyti virti arba kepti. Kuomet dedi mėšą tiesiai iš šaldytuvo į karštą skauradą arba pečių, mėsa pasidaro kietesnė. —Kaimynka.

Maistas

Veda MORTA RUGIENE

Raugyti Kopustai

Dabar galima pigiai nusipirkti kopustų galvūčių ir užraugti užtektinai visiems metams. Raugyti kopustų sultys turi labai svarbių elementų, kurių, mūsų kūnas reikalauja.

Supiausius kopustus, dėk kas 40-čiai sv. kopustų vieną svarą druskos. Dėk kopustus į statinę arba molinį indą. Dedant gerai sugrask, supiaustyk 3 ar keturis rugščius obuolius, ir idėk truputį kmynu. Sudėjus kopustų eilę apšerk druska. Įmesk kelis gabaličius obuolių, ir kelis grudelius kminų, ir taip pakartok tol kol visus kopustus sudėsi. Uždėk svarią lentą, ir gerai prisiek su akmeniu.

Turėk smailiągalę lazdelę ir kasdien keliose vietose perdurk iki pat dugno. Tas leis orui iš apačios išeiti. Taip pakartok, kol tėtis kopustų raugimas, paprastai, nuo 10 iki 14 dienų.

Kopustams išrugus juos reikia padėti šaltoj vietoj, nes kitaip per-rugs. Kopustai gerai laikysis, jeigu tinkamai įrugus, sudėsi juos į sterilizuotas bonkas ir gerai jas uždarysi. —V. Falza

Gimimai Chicagoj

NOCIS, Robert, 2828 North Kostner Avenue, gimė spalį 28, tėvai: John ir Laura.

POCEVICH, Anthony, 945 West 59th Street, gimė rug-sėjo 19, tėvai: Paul ir Valeria.

GALIS, Susan, 1710 W. Erie Street, gimė spalį 31, tėvai: George ir Margaret.

JANKAUSKI, Robert J., 5801 South Kolmar Avenue, gimė spalį 27, tėvai: Joseph ir Alice.

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

KARTAIS TAIP BUNA, NUVAŽIUOTI LENGVA, BET PARVAŽIUOTI...

Tai Jau Kitas Dalykas

Šitos penkios moterys ir panelės į Detroitą visuomet važiuos mielu noru, bet grįžtant atgal į Chicago jos norėtų kiek geresnių sąlygų už tas, į kurias pateko pereitą pirmadienį.

Mes kalbame apie p. J. Kriščiūnienę, jos dukterį Christine Kriščiūnaitę, p. Antoinette Kazę, jos dukterį p-lę Evelyne Kazę ir dainininkę Oną Skevleriutę.

Jos buvo nuvykę į Detroitą su "Pirmyn" choru, kuris ten pasekmingai pastatė operetę "Blossom Time."

Ir Išvažiuo—

Sukilo visos penkios anksčiau pirmadienį važiuoti automobiliu namo. Oras nebuvo labai geras, tai nutarė valandą-kitą palaukti. Palaukė, bet oras nepagerėjo, tad sėdo visos į automobilį, p. Kriščiūnaitė prie vairo ir išvažiuo...

Ivažiuo tiesiai į vėtrą, kuri užė į Detroito puse, padariusi milžiniškus nuostolius Chicago ir paskandinusi Michigan cžere kelis laivus ir virš 70 jurininkų igulomis.

Vėtra Ir Automobilų Nepaiso

Vėtra ėmė blaškyti automobilį kaip kokį žaislą. Po kelis kartus atgėlė. Nuo kelio ir sviedė pakėlę blaškė jį į visias puses. Kartą ji pagriebė ir apsuoko ratu. Vietomis dvi — ir vairuotoja ir viena keleivių laikė įsikibę vairo, bet mašinos negalėjo suvaldyti.

Nelabai jauku keleiviams buvo, kai jos pamatė vėtrą nešant oru stogus ir šieno kruvas. Vienam ukų jį iškėlė kelias vištas ir kaip žaibas jas kur tai nusviedė. Kitą vietą pagriebė šuniuką ir jį numetė iš didelės aukštumo už šimtą ar kiek pėdų. O kelias visur buvo nutiestas medžiais, šako-

mis, stulpais ir stogų ir triobesių dalimis. Apgrįautų ukų buvo labai daug.

Keleivės vėtrai praužus per keliolika mylių turėjo važiuoti grabėmis ir zigzaguoti į visas kelio puses užverstas vietas aplenkti.

Tai tokia buvo tų penkių chigagicčių kelionė iš Detroito į Chicago.

Nestebėtina, kad visos labai ilgai ją atmins, ir kad vargais negalais parvykę namo pirmadienio vakare jos "be jokių ceremonijų" krito į lovą pusgyvės. —C.

Pavyko Draugystės Palaimintos Lietuvos Banketas

Kalbėjo Konsulas P. Daužvardis

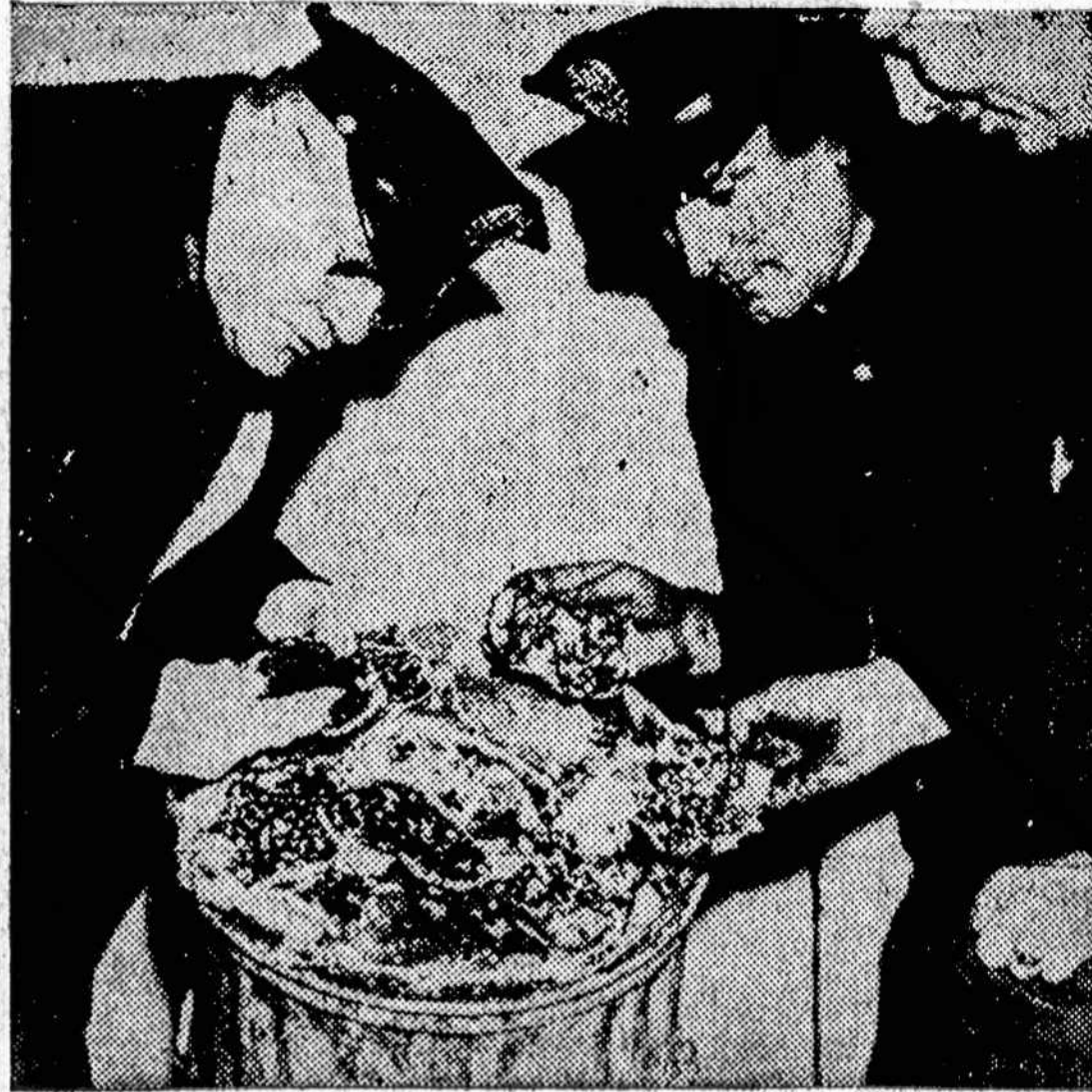
Lapkričio 10-tą d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, įvyko Gražus Palaimintos Lietuvos Draugystės Banketas.

Laikė vakarienės buvo pasakyta daug įspudingų prakalbų. Kalbėjo B. J. Jakaitis, J. Klubas, Frank Micklitas, Tamaš Janulis, Steponas Narkis, J. Krukas, J. Balčiūnas, A. Subaitis ir Lietuvos konsulas Petras Daužvardis.

Karštai Plojo Rooseveltui.

Beveik visi kalbėtojai reišė didžiausią nepasitenkinimą ir apgailėstą dėl netekimo Lietuvos nepriklausomybės. O kalbėtojus paminėjus pasakytą prezidento Rooseveltovo pareiškimą, kad Lietuvos netekimas nepriklausomybės yra tik laikinas, publika sutiko griausmingais plojimais. Po vakarienės buvo šokiai.

Abelnai imant šis parengimas buvo jaukus, malonus ir tvarkingas. Atrodo, kad ši draugystė turi gabių, ir energingų darbuotojų. —Steponas.

PITTSBURGH, PA. — Policmonai žiūri į blynus, nuo kurių mirė 11 žmonių ir apsirgo 53 "salvečių" armijos centre.

ŠI ŠEŠTADIENI ŽARASIŠKIAI IR VĖL SUVAŽIUOS, ŠI KART BRIDGEPORTE

Kviečia Rokiškiečius, Uteniečius, Visus Lietuvius į Talką

Šeštadienio vakare lapkr. 16 d. Zarasiškių klubas rengia pasilinksminimo vakarą, Mildos salėje, 3142 So. Halsted Str. Klubas savo parengimus kiekvienais metais laiko skirtingų lietuvių kolonijoj, dėl to kad taip pageidauja. Taigi, šiemet visi važiuosim į Bridgeport ir seniausia lietuvių kolonija zarasiškius įvertina.

Pasižymi Duosnumu

Šis klubas pasižymi duosnumu labdarystės ir kultūros tikslams. Pavyzdžiui, praėjus metų parengimas davė \$25.00 pelno ir visus paaukavom Vilniaus krašto baduoliams. Abejoti nereikia, kad ir šių metų parengimo pelnas bus sunaudotas lietuvių visuomenės geriams tikslams. Todėl tikimės, kad gerb. lietuvių parems mus savo atsilankymu į virš minėtą vakarą. Įžanga tikrai 20c asmeniui.

Čia Ne Vien Zarasiškiai

Kai kas įsivaizduoja, kad zarasiškių klubas susideda tik iš Zarasų parapijos piliečių. Klysta taip manydami.

Zarasiškių klube priklauso lietuviai iš daugybės ir gana tolimų nuo Zarasų parapijų, bei apskričių, kaip tai Vidžių, Utenos, ir Rokiškio. Tad, susipažinkite su mumis ir mūsų veikla, o abejot netenka, kad tuokios šio klubo nariais. Duoklės tikrai vienas doleris į metus.

Senstame brangieji-gijos, nykstame iš gyvųjų tarpo, tad ir svarbu vienyti, taip kad ištikus ligos ar mirties nelaimėi, turėtume kas mus suramina, o jei galima, ir pagelbinti.

Serga Šakenienė

Turiu pranešti, kad mūsų klubo narė Veronika Šakenienė, kėd. gylv. po antraš 5009 So. Kedvale ave., po sunkios operacijos serga, randasi Chicago Hospital, prie 49th St. ir Cottage Grove, Room 312. Klubiečiai, kam sąlygos pavelija, prašomi atklyti. Lankymo valandos nuo 2 iki 4 po piet, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

— Vajasiškietis.

Taisykite Savo Namus Pakol Viskas Atpigė

Jeigu neturi pinigų, kreipkis į Naujienų spulką, — gausi paskolą ant ilgų metų.

1739 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Diena Iš Dienos

Mini Savo Gimimo Dieną

BRIDGEPORT. — Šiandien, lapkričio 14-tą, veikia Bette Baldwin, 3400 So. Union ave., mini savo gimimo dieną (birthday). Šia proga jos draugai ir giminės linki jai geros kloties ir ilgąsias metų.

Kiekvienas, kas Bette pažįsta, pasakyk, kad tai pavyzdinis lietuviškas. Ji yra pavyzdinis savišvietos literatūra. Savo studentavimo metais rašė, davė anglų kalba eiles, kūrovimo įtikinančiai vaizduojamo gamtos grožį. —Jos Draugė.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

- Eugene Goetz, 24, su Mary Stumbris, 22
- Joseph Ročkis, 25, su Albina Vončas, 22
- Earl Card, 36, su Albina Globis, 19
- Leo Pranckus, 25, su Sophie Markevičius, 27
- Philip Ruzella, 29, su Alice Mockus, 20
- Joe Vilches, 37, su Dolores Gonzales, 39
- Otto Gierke, 25, su Julia Burza, 25
- William Ganshaw, 33, su Milred Paulitis, 22
- Robert Grutzius, 23, su Adelaide Relth, 20
- William Jakut, 26, su Stella Gapszewicz, 24
- William Redemske, su Theresa Bartkowski

Reikalauja Persikauja

- Paul Markoski nuo Martha Markoski
- Ethei Jagmin nuo Peter Jagmin
- Gavo Persikiras Charles Verbiski nuo Bertha Verbiski

Smagus Šokių Ir Pasilinksminimo Vakaras

Spalių 16, subatos vakare, Jonistų salėje, 814 W. 33rd St., įvyks šokių ir pasilinksminimo vakaras.

Klasiškų šokių programą išpildys jaunųjų grupė. Į šį šokių vakarėlį atvyksta vietos ir apylinkės miestų svečiai. Sirdingai visus užprašo šokių rengėjai. A. S.

REVIZORIAI

Romano "Juodoji vasara" fragmentas

Kirepui pirmutiniam iš viso kaimo teko susidurti su vokiečiais.

Ten buvo didelė, talpi kletis su keliais aruodais, kur galima būtų supilti tukstančius pudų grūdų. O cigulų vedami, į kletį užėję vokiečiai rado tik vienam aruode, kampe, gal porą maišų rugių ir tiek pat avižių. Miežių visiškai nebuvo.

—Tąja saulele Kire'o sodybos šeimininkas mano užsėti laukus? — su nepasitikėjimu paklausė cigulis.

—Aš tiktuoi iš sveinio gauti anksčiau nesurys, — atsakė Kire'o sodybos šeimininkas, ramiai glostydamas savo barzdą. —Kiek galvijų? — klausinėjo jė tvarte.

—Tik keturi, — vėl piktai džiugaudamas tarė Kustas.

Dabar cigulio kantrybė baigėsi. Jis atsistojo priešais Kustą, atstak savo dėl reumatizmo nesilankstančią per kelį koją ir pasakė:

—Girdi, dviejų arklių ukis paprastai laiko dvylika galvijų! Aš nesuprantu: arba tu skurdžiuis ukininkas, arba čia mums juokus kreti?!

—Dabar ne metas juokams. Dvi karves išginė rusai, vieną dar žiemą pardavė, smarkiai pristigęs pinigų, dvi surinko iš bado. Pakratų šiemet nėra, o šieną išsiėžė kariuomenė. Kuo gi bešeri gyvulius? Bet cigulio tokia kalba nepatenkino.

—Žinau, tu turi gerą patarėją, Kustai. Bet žiūrėk, už tokius dalykus dabar striukai būna, — ir jis perbraukė plaštaka sau per kaklą.

Jis pasikalbėjo su kareiviais, kurie — kažką žymėjosi — popieriaus lakste, o paskui vėl ėmė klausinėti:

—Kiek vištų turite sodyboje? —Penkias, neskaitant gaidžio...

—O kam jums reikia gaidžio? Gaidys tik keturioms vištoms? Tai jau prabanga. Vietos tik grūdai elkvojami! Liepk tučiuojau gaidį pagauti, kareiviai jį pasiims.

—Mano gaidys man namuose vietoj žadintuvo. Jo aš niekam neatiduosi! — suriko Kustas teipduosiui, — cigulis sužiuo jam tiesiai į burną.

Paskui jis ištraukė iš kišenės raštą ir bakstelėjo jį pirštu: —Žiūrėk, man žmogau, ne aš tavu gaidį... Toks įsakymas — iš kiekvieno ukio reikia ką nors gauti...

—Nė tiksnelės iš gaidžio uodegos, — spyriojosi Kustas.

Vertėjas vėl vaptelėjo darykta vokiečių kalba kažką puskarininkui, pagaliau ištiesė ranką, rodydamas laktą, kur didelės raudonas gaidys ramiai žvelgė į svečius ir tik retkarčiais išspėjama kvakšėjo palai jį besiminstantiūm vėstom.

Paskui kareiviai įsakom, du kareiviai suskato gaudyti pulkines skiauturės vištų karalių. Tačiau tai pasirodė nelengva. Gudrus gaidys, pajutęs pavojų, šoko nuo laktos ant lovio krašto, iš ten kvakšėdamas užskrido ant kapėčių, o kareiviams artinant, išskleides sparnus, smuko pro durų apacią į vežimų pašurę — tik plunksnos are išlaktė.

Dabar prasidėjo savotiška medžioklė. Gaidys pirma, vyrai paskui jį, vaikėsi pašurėje, po vežimais, per roges, tarp įvairiausių atliekalų, tarpais tuščioji vietoj, tarpais užgrizdintoj. Galop gaidys nutaikė momentą išbėgti lauk. Jis be kvakšės, išskleides sparnus lėkė per kiemo purvyną, kareiviai, taip pat sunkiai alsuodami, paskui jį. Apskriejęs ratu kiemą ir

grįžęs prie tvarto, gaidys kuduodamas šoko ant tvoros ir iš ten dajitū lanku, it tetervinas, užskrido ant stogo. Suglumę vyrai spoksojo, šluostydamiėsi purvus nuo, batų ir kelnų. Jiems staiga pasirodė, kad šitoj sodyboj net ir gyvuliai susimokę su žmonėmis, ir kad čia niekas nenusiėnkia jų valiai. Jie persimetė tarpusavyje keliais žodžiais, paskui vienas jų stvėrėsi šautuvo.

Tačiau dabar netikėtai atsirado gaidžio gynėjas. Šeimininko sunus Pepas, lyg strėlė, puolė šautuvą prie peties keliantį kareivį:

—Tu, velnio išpera, kieno gaidį nori nušauti? Jis mano giliukas! Tu, vokiška dštra, nori jį nudobti! — žibančiomis akimis, kumščius sugniaužęs, rėkė jis.

Kareiviai, kurie buvo ne ką vyresni ir stipresni už vaikną, apkvaišo, o taikiusio kareivio šautuvas nusileido žemėn. Vienas jų pašaukė cigulį ir ėmė jį klausinėti vaiknio pykčio priežasties, nes anksčiau jiems buvo pasakęs, jog vienintelis dalykas, kurį šeimininkas leidžia paimti, yra tas senas, raudonas, tupis ant laktos gaidys.

Jie ilgai aiškinosi, barėsi, ir jų visų akyse žibėjo pyktis. O gaidys pasiliko ant stogo. Jis plasnėjo sparnais, tvarkėsi plunksnas, kelis kartus sukvakšėjo, kaskydamas į tvartą, paskui ištempė kaklą ir paleido skardų, pergališką, visu kaimu nuaidėjusį: kakarekuuu!!!

Jau Artėja SLA 6-to Apskričio Konferencija

Įvyks Lapkr. 24, Bridgeporte.

SLA 6-to Apskričio reguliavimas kuopų delegatų suvažiavimas įvyko lapkričio 24 d., 2-ą val. po piet, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Šis suvažiavimas yra svarbus. Delegatai išgirsite finansinį raportą iš SLA 41-mo Seimo.

Nėra paslaptį, galima pasakyti, jog iš Seimo bus gražaus pelno, todėl delegatai vykdami į šį apskričio suvažiavimą, bukit gerame upe, nes nuostolių nėra, bet uždarbio yra.

Sveikinimų — Skelbimų Rinkėjų Žiniai.

Šešto apskričio valdybos posėdy, lapkričio 5 d. p. A. Zalatoriaus rez., nutarta kreiptis į visus tuos rinkėjus, kurie rinko sveikinimus — skelbimus į Seimininkų knygą, o dar iki šiol neatliko savo priedermių.

Kadangi po visos kolonijas veikėjai gavo skelbimų nuoliznierių, profesionalų ar šiaip asmenų, tai pasukinkit išskolektuoti, o čekį pirkit A. Zalatoriaus vardu, antrašu 827 W. 33rd St. Chicago, pažymėdami už kokį apgarsinimą.

Visus Seimo Reikalus Užbaigs.

Reikia pažymėti, kad apskričio valdyba deda visas pastangas, šitoj šešto apskričio konferencijoj viską seimo reikalų galutinai užbaigti ir pilną raportą delegatams išduoti. Koncerto ir išvažiavimo komisijos jau seniai atliko savo darbą, jų atskaitos kuo rupestingiausiai apdirbtos ir priimtos.

Broliai, pasirupinkim ir pasiskubinkim atlikti sąžiningai savo darbą.

K. J. Semaška, Apskr. Sekr. 2438 W. 45th St.

Kasdien skaitydami "NAUJIENAS" lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL Asmenų Ieško VYRAS, PAVIENTIS, pragyvena iš rendų, ieško lietuvių psivedimui, angliškai kalbančios, sveikos, tarpe 40 ir 50 metų amžiaus, kad prižiūrėtų namus, pagalbėtoją ir užduotė. Rašykite Box 2436, 1739 S. Halsted St.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

SVARI MERGINA ABELNAM namų darbai, virti ir skalbti, prie 3 suaugusių. Nuosavas kambarys, maudynė. Nuo \$10 iki \$12. LONG-beach 3790.

MERGINA ABELNAM NAMU darbai, virti suaugusių šeimos. Nuosavas kambarys ir maudynė. Malūnų namai. Pastoviai. \$10. BRIar-gate 5480.

MERGINA AR MOTERIS, kurie ab namų darbai. Nuosavas kambarys, \$8. SHEldrake 5481.

SILKINIŲ LAMP SHADES dirbėjos reikalingos. Gera alga, graži dirbtuvė. Kad būtų kiek patyrę. 1100 Washington, 4 aukštas, klauskite GEORGIA.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS NEVEDES vyras arba žmona para prižiūrėti gyvulius ant fermos. Sunkus darbo nėra. 60 mylių nuo Chicago. Atsišaukite M. TAMAS, 841 West 33rd St.

REIKALINGAS VYRAS dirbti tvarkne ir fermoj, kad galėtų ir karpentystės darbus atlikti. Tom Simons, 85th ir Roberts Road.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

TAVERNAS SU FIKCERIAIS, 4 kambarys užpakaly. Naujai išdekoruota. Gera kavinė vieta. Renda \$35. Kreipkitės: Jos. J. Radomski, 2259 W. 23 Place, CANal 6369.

REAL ESTATE FOR SALE Namai-Zemė Pardavimui

PARDUOSIU 6 LOTUS ant West 33rd Place ir So. Wood St. ir 3 lotai ant 34 ir Wood St. Gatvės, takai ir asmeniniai užmokėti. Parduosiu už \$500. Rašykite į Naujienas, 1739 South Halsted St., Box 1.

4 KAMBARIŲ, 1 Meto senumo namas, reikia biskį darbo vidu. Įmokėti \$100, likusią dalį mažais mėnesiniais mokėjimais. Box 2437, 1739 So. Halsted St.

KAMPINIS MURO NAMAS, 2 štorai ir 9 flatai, reikia pataisyti. Pina kaina \$4500 arba mainysime. Ką turite? Frank So. Honpre. Pamatykite Frank Dudak, 4263 South Ashland Avenue.

4 FLATŲ MEDINIS, pečiai apšildomas, numaljavotas ir išdekoruotas. Renda \$55 mėnesiui. Takais \$42. Kaina \$2950. Pamatykite 5229 So. Union Ave. Kreipkitės KOHOUT BROS., 145 N. Clark, FRAnklin 5047.

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos

PASKOLOS 1-MIES MORGICIAMS Greitai suteikiamos Lengvas išmokėjimas. GEDIMINS BUILDING AND LOAN ASSOCIATION 4425 So. Fairfield Avenue, Tel. LAFayette 8248.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MOKĖDAMAS CASH už rakanus, sutaupejus nuo 40 iki 60%. Mes pristatome būk kur. Paaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vien tik nacionalni žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sunas, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

SUSIRINKIMAI

ROSELANDO MOTERŲ KLUBO susirinkimas įvyks lapkričio 14 d., 7:30 val. vak. Darbininkų svet., 10413 So. Michigan Ave. Visos narės malonėms susirinkti laiku. Po susirinkimo turėsime "surumburam". —Sekr.

PRAKALBOS L. D. DRAUGJOS 4 kuopos ir L. SOC. S. Centralinės kuopos rengiamos prakalbos įvyks lapkričio 20 d. Lietuvių Auditorijoje. Kalbės J. Stilonas iš Brooklyno ir geriausi vietiniai kalbėtojai.

GERB. Naujienų skaitytojai ir skaitytojai prašomi prikriti reikalais citi į tas krantaves, kurios skelbiai Naujienose.

A. + A.

PRANCISKŲS STUPELIS Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkričio 12 d., 1 val. popiet, 1940 m., sulaukęs 56 m. amž., gimęs Lietuvoj: Kartenos par. ir mieste, Kretingos apskr. Amerikoje išgyveno 25 metus.

Paliko dideliame nuluidime moterį Barbora, po tėvais Barcaitę, sunų Antaną, marčią Helen, dukterį Valeriją ir žentą Edward Sebastian, dukterį Suzaną, žentą Clifford Lytle, 2 anukes: Barbora ir Glorija, seserį Karoliną. Au-gaitis ir jos dukterį Vancą, 2 brolius: Juozapą ir Vincentą, 2 pusbrolius Juozapą ir Antaną, svogerį Augustą Barcį ir jo moterį Sofiją, Lietuvoje tėvą ir daug kitų giminių. Prklauso prie Unity Pašalpos Klubu ir SLA.

Kunas pašarvotas namuose, 4543 S. Paulina St. Tel. Yards 7158. Laidotuvis įvyks šeštadienį, lapkričio 16 d., 1 val. popiet. Iš namų bus nulydėtas į Liet. Tautiškas kapines. Visi a. a. Pranciskaus Stupelio gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuluidę liekame, Moteris, Sunus, Dukters ir Gimines. Laid. Direkt. I. J. Zolp, Tel. YARDS 0781.

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalls KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams 3316 So. Halsted Street Tel. YARDS 7388

URBA Gėlės Mylntiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams 4180 Archer Avenue Phone LAFAYETTE 5800

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Atidarymas Gerai Nusisekė

Paul ir Carrie Ambrosai taria nuosirdų aciu visiems, kurie dalyvavo naujajam atidarymuisi įvyks užveigos, lapkričio 2 ir 3-čios dd., adr. 1843 So. Halsted st.

Taipgi pasitiki, kad ir ateityje draugai nepamirs atklyti jų užveigą progai pasitakius. (sk.)

A. + A. ANTANAS GUDAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu lapkr. 12 d., 4:45 val. ryto, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Jukubavo miestely, Kretingos apskr. Amerikoje išgyveno 33 m. Paliko dideliame nuluidime myliną moterį Mirta, sunų Joną, marčią Lillian ir anuką Joną, sunus Antaną ir 3 dukteris: Oną, Marijoną ir Wandą. Lietuvoje sunų Juozapą ir 2 seseris, Anelę ir Selunę, Amerikoje 2 svogerius Antaną Grišką ir Antaną Trušą ir kitas gimines ir pažįstamus. Kunas pašarvotas namuose, 1816 S. Ruble St.

Laid. įvyks pirmad., lapkr. 18 d., 9:00 val. ryto iš namų į Dievo Apveizdos parap. bažnyčią, kurioje asisbus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines. Visi A. A. Antano Gudo gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvis ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuluidę liekame, Moteris, sunus, dukters ir gimines. Laid. dir. S. M. Skudas, tel. Monroe 3377.

LIETUVIAI VYRAI SKAITLINGAI EINA SAVANORIAIS Į KARISKĄ TARNYBĄ

Iš Brighton Parko Daugiausia

Vakar drafto tarybos paskelbė, kad Chicagoje jau 900 jaunų vyrų pareiškė norą stoti kariuomenę savanoriais vieniems metams. Tarpe jų yra gerokas burys lietuvių.

Daugiausia lietuvių atsirado iš Brighton Parko. Bridgeportas antroji vieta. Iš Marquette Parko, kuri yra skaitoma viena iš stipriausių lietuvių kolonijų, iki šiol atsirado penki lietuviai savanoriai. Vienas jų yra Dr. Juškos sunus Robert.

Brighton Parko Savanoriai.

Brighton Parke yra šie lietuviai pareiškę norą eiti į kariuomenę:

Al. A. Evanauskas, 4129 So. Talman Ave.;

John Kairis, 3569 Archer Av.;

John Zepaltas, 4351 S. Fairfield Ave.;

Charles S. Serpinas, 4733 S. Mozart;

Michael M. Serpinas, 4538 S. Mozart;

Wm. T. Pransky, 2418 W. 46th Pl.;

Joseph Rocen, 4514 S. Wash-

tenaw;

Edward R. Kondrat, 4315 S. California, ir

Edward S. Skruodenis, 4631 S. Washtenaw.

Iš Bridgeporto atsirado šie savanoriai:

John Maskaliunas, 814 W. 35th Pl.;

Henry J. Simas, 3310 S. Wallace St. ir

Frank G. Šid'auskas, 3148 S. Lowe Ave, ir keli kiti, kurių pavardžių neturime.

Iš Marquette Parko, apar

Juškos, savanoriais pasidavė:

A. T. Deksnis, 6931 S. Artesian Avenue;

A. J. Ambrose, 3729 W. 58th Street;

C. J. Laucius, 6430 S. Campbell Ave.;

E. A. Zabloski, 5825 S. Talman Ave.;

Savanoriai Iš Kitų Vietų.

Jaunų lietuvių pasidavusių į kariuomenę yra ir kitose Chicago dalyse. Štai jie:

Bruno S. Bardauskas, 410 S. State St.;

V. F. Karoblis, 10723 South Michigan Ave.;

Joseph W. Puzell, 319 West 115th Street;

Larry Zaura, 3252 E. 89th Street;

George A. Stance, 6236 So. Kildare Ave.;

Michael J. Kudirka, 6745 S. Green St.;

C. Zostautas, 2312 S. Leavitt St.;

Leon M. Sereda, 1108 North Francisco Ave.;

Michigan Ežero Audroj Pražuvo Bent 75 Vyrai

Bet Aukų Skaičius Gali Buti Didesnis.

Mažiausiai 75 vyrai atrado mirtį Michigan ežere pirmadienį per audrą, kurią pakraščių sargyba nusako kaip aršiausią kokia jiems teko bent kada Didžiųjų Ežerų regione matyti. Bet yra dar keletas laivų apie kurių likimą nėra žinių ir prisišijoma, kad ir jie sudužo nusisėdami dar kelias dešimt gyvybių.

Vakar ištraukta iš vandens kunai 21 vyro, kurie plaukė laivais sudužusiais ties Grand Haven, Mich. O ties Ludington surasta 17 lavonų.

Sutrupėjo į Šipulius.

Daugiausia mirties aukų atnesė d. ežeris, 7,200 tonų pelenis laivas William B. Davock sutrupėjęs į šipulius ties Pentwater, Mich. Netoli tos pačios vietos nukeno ir kitas d. ežeris, 4,200 tonų laivas Anna Minch. Pirmojo laivo įgula sudidėjo iš 43 vyrų, o antrojo iš 24. Kiek žinoma, visi vyrai žuvo.

Ir trečias laivas, Novodoc, vežantis medį, periužo pusiat ties Pentwater, bet žvejams pasisekė išgelbėti 17 vyrų. Da žuvo.

Daug Laivų Nesurandama.

Vakar tebevyko intensyvus ieškojimas laivais ir liktavais daugelio kitų laivų apie kuriuos niekas neturi jokių žinių. Kad keli jų yra tikrai sudužę, leidžia spėti, tas, kad ties Muskegon bangos išplovė sutriuškintų laivų dalis.

Laikoma žuvusiais ir aštuoni New Haven herojškai pasileido į siuntantį ežerą ge. bėti papuolusių į nelaimę.

1,787,801 Piliėčiai Balsavo Chicagoje

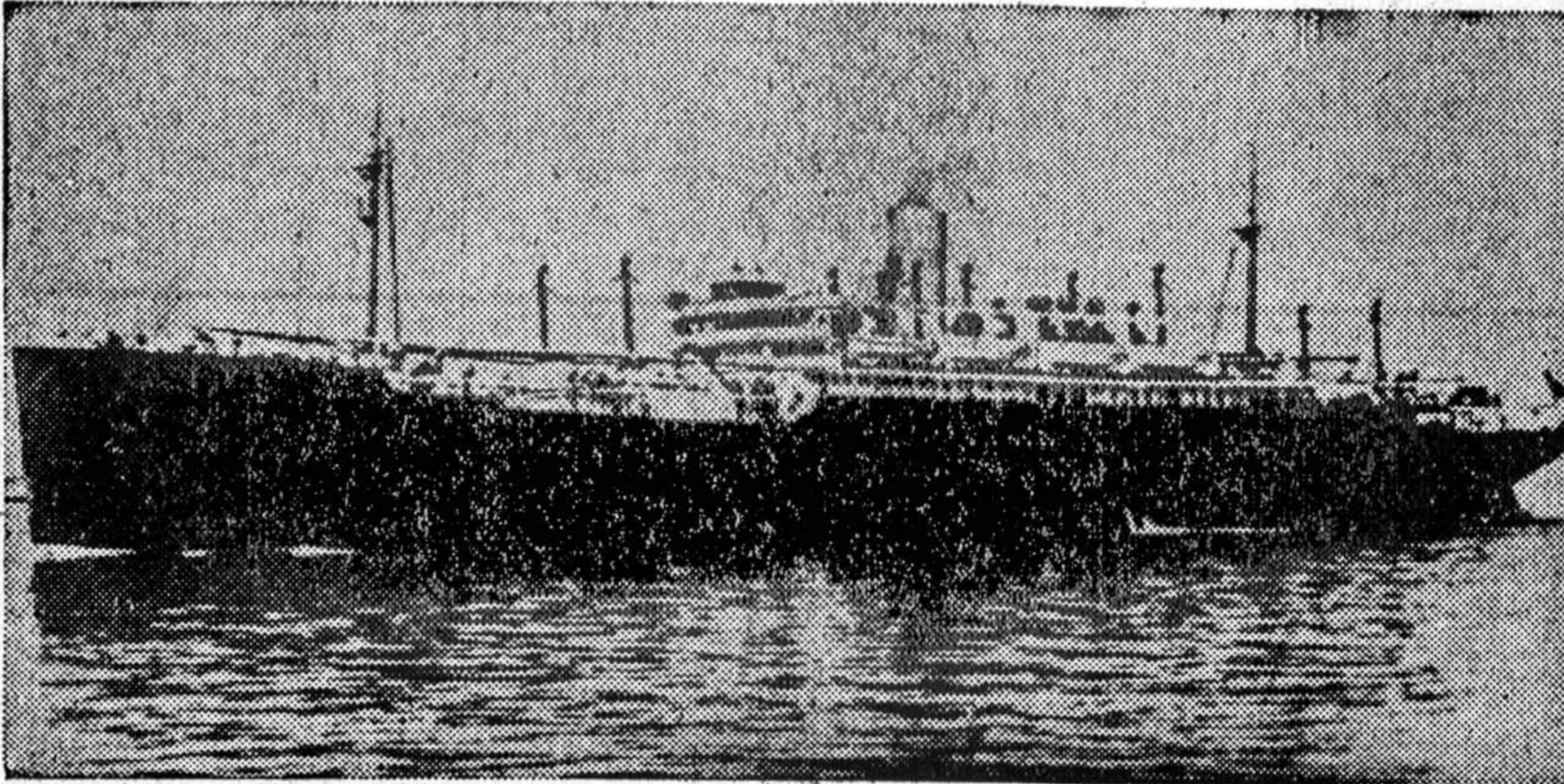
57.5% Balsų Už Rooseveltą

Patikrinti lapkričio 5 d., rinkimų rezultatai parodo, kad Chicago mieste balsavo 1,787,801 piliėčiai. 1,029,538 atidavė savo balsus Rooseveltui, o 713,718 balsavo už Wendell Willkie.

Rooseveltas gavo 57.58% visų balsų, Willkie—40.93%, o kiti nuėjo Norman Thomas'ui, socialistų kandidatui, ir Roger Babson'ui, prohibicininkų partijos kandidatui į prezidentus.

Roger Peckinpaugh (po kairei), kuris vėl liko pakviestas menedžieriauti Indians komandai.

Anglų kreiseris Jervis Bay, kuris keias valandas atlaikė vokiečių šarvuotą puolimą ir išgelbėjo apie 30 prekybinių laivų nuo paskandinimo.

Lietuvis Daktaras Gavo Svarbią Vietą N. Dakotoj

Pakeliui sustojo Chicagoj

Pakeliui į savo naują tarnybos vietą Bismarck, North Dakotoj, vakar Chicagoj buvo sustojęs Dr. Frank Hill-Aukštakalnis, kuris per pereinamąsias metus pasižymėjo savo veikla lietuviškų knygų srity.

Jis yra "Jaunimo" laikraščio knygų sekcijos redaktorius ir Chicagoje kaip tik sustojo susitikti su "Jaunimo" red. Juozu Poška bei kitais to jaunimo laikraščio štabo nariais.

Dr. Hill, iki pereinamo pavasario praktikavęs savo profesiją Waterbury, Conn., vėliausiu laiku ėjo trijų apskričių sveikatos direktoriaus pareigas Menominee, Mich. Dabar jis gavo naują paskyrimą, visos North Dakoto valstijos preventuojamųjų ligų departamento direktorium.

Kada jis gyveno Connecticut valstijoje, tai jo pastangomis beveik visų lietuviams apgyventų miestų knygynuose įvesta lietuviškų knygų skyriai.

Dr. Hill į No. Dakotą keliauja automobiliu, su savo žmona ir dviem kūdikiais.

Vagonas Sutrynė Darbininką

Columbia Malting Co., sandėlyje, 105th ir Indianapolis bulvaras, po prekinio traukinio vagono ratais žuvo 60 metų darbininkas, Joseph Grill. Jis gyveno adresu 3619 East 107th street ir tarnavo minėtai firmai per ilgą laiką.

Thomas Gavo 3,945 Balsus Chicagoj

Vakar Cook apskričio rinkimų taryba paskelbė oficialios Chicago rinkimų skaitlines. Iš jų pasirodo, kad socialistų kandidatą į prezidentus Norman Thomas gavo 3,945 balsus, o Eabson, prohibicininkų kandidatas—1,680.

Dono Kazokai Dainuos Chicagoj

Sergiej Jarov

Po pereinamo karo vienoj belaisvių stovykloj prie lauzo susirinkdavo burys kazokų, kurie ilgėdamiesi savo gimtinių paskėsdavo prisiminimų juroj uždainuodami kazokiškas sutartines. Juos vesdavo vienas karininkas, labai mažo ūgio, kuris vadinosi Sergiejus Jarovas. Kadangi jis buvo muzikoj gabus, tai jam pasisekė susijungti tuos stiprius Ukrainos stepėse išaugintus balsus į artistišką agregaciją. Kazokai savo dainomis ėmė garsėti ne tik stovykloje, bet visoj apylinkėj. Po kiek laiko jais susidomėjo vienas koncertų menedžeris ir išruošė jiems laisvę angažavo jiems koncertus visam pasauly. Tė trisdešimt šeši Dono Kazokai su savo mažuoju vedėju duos du koncertu Chicagoje sekantį sekmadienį Civic Operos rumuose Biliety, nuo 50 centų iki \$2.00 galima gauti "Naujienose".

Vakar į Chicago atvyko ir Fort Sheridan karo stovyklos viršininko vietą užėmė generolas Clyde D. Abraham, ikišio armijos generalis inspektorius Puerto Ricoj. Fort Sheridanė jis buvo sutiktas 13 kanuolių saliatu.

Vakar į Chicago atvyko ir kitų artimų valstijų ukinkai dejuoja ir apskaičiuoja, kad pirmadienio vėtra jų ukiuose užmušė apie milijoną kalakutų, tukinamų ir ruošiamų rinkai Thanksgiving šventėms. Tik viename ukyje, prie Kirkland, Ill., Du Page apskrityje iš 20,000 kalakutų vėtra užmušė 4,000-ius.

Šių nuostolių rezultate kalakutai krautuvėse bus šiek-tiek brangesni, negu buvo pirmiau manyta.

Minnesota, Illinois ir kitų artimų valstijų ukinkai dejuoja ir apskaičiuoja, kad pirmadienio vėtra jų ukiuose užmušė apie milijoną kalakutų, tukinamų ir ruošiamų rinkai Thanksgiving šventėms. Tik viename ukyje, prie Kirkland, Ill., Du Page apskrityje iš 20,000 kalakutų vėtra užmušė 4,000-ius.

Šių nuostolių rezultate kalakutai krautuvėse bus šiek-tiek brangesni, negu buvo pirmiau manyta.

Minnesota, Illinois ir kitų artimų valstijų ukinkai dejuoja ir apskaičiuoja, kad pirmadienio vėtra jų ukiuose užmušė apie milijoną kalakutų, tukinamų ir ruošiamų rinkai Thanksgiving šventėms. Tik viename ukyje, prie Kirkland, Ill., Du Page apskrityje iš 20,000 kalakutų vėtra užmušė 4,000-ius.

Šių nuostolių rezultate kalakutai krautuvėse bus šiek-tiek brangesni, negu buvo pirmiau manyta.

Minnesota, Illinois ir kitų artimų valstijų ukinkai dejuoja ir apskaičiuoja, kad pirmadienio vėtra jų ukiuose užmušė apie milijoną kalakutų, tukinamų ir ruošiamų rinkai Thanksgiving šventėms. Tik viename ukyje, prie Kirkland, Ill., Du Page apskrityje iš 20,000 kalakutų vėtra užmušė 4,000-ius.

Šių nuostolių rezultate kalakutai krautuvėse bus šiek-tiek brangesni, negu buvo pirmiau manyta.

Minnesota, Illinois ir kitų artimų valstijų ukinkai dejuoja ir apskaičiuoja, kad pirmadienio vėtra jų ukiuose užmušė apie milijoną kalakutų, tukinamų ir ruošiamų rinkai Thanksgiving šventėms. Tik viename ukyje, prie Kirkland, Ill., Du Page apskrityje iš 20,000 kalakutų vėtra užmušė 4,000-ius.

VAKAR CHICAGOJE

● Pavirtęs namie galvą persiskėdė ir vakar mirė stalius Anton Dul'er, 65 metų amžiaus, gyv. adresu 7439 Indiana ave.

● Ties 3940 Washington bulvaras vakar buvo rastas negyvas 60 metų chicagietis, Fred Cavaliere, nuo 122 S. St. Louis avenue. Mirties priežastys buvo natūralios.

● Nuodų išgėrė ir vakar mirė 70 metų moteriškė, Blanche Kaufman. Gyveno pati viena adresu 442 Webster avenue. Nei šeimos nei artimų giminių neturėjo.

● Meksikiečių valgykloje, adresu 8901 Mackinaw avenue,

beveik dieną ir naktį garsiai bliovė automatiška muzikos mašina. Name šale valgyklos gulėjo sunkiai serganti moteriškė, Mrs. J. Maloney, kurią muzika labai nervavo.

Kartą ligonės vyras J. Maloney paprašė valgyklos savininko mašiną sustabdyti, prašė ir antrą, bet meksikietis neklausė. Užvakar vakare Maloney vėl atėjo į valgyklą šį kartą su policistu Francis Farrell. Kilo muštynės, kuriose ir Farrell ir Maloney buvo sunkiai pažeisti. Buvo pašautas ir gerokai apkultas ir valgyklos vedėjas, meksikietis John Basquez. Jis tuli bridewell kalėjimo ligoninėje.

● Kriminalio teismo teisėjas Sbarbaro vakar nuteisė 20 metų kalėjimo kirpėją Albert Adelizzi, kuris rugsėjo 15 d., nužudė 18 metų mergaitę, Marie Doggett, kai toji atsakė buti jo žmona. Adelizzi yra 49 metų amžiaus, ir užlaikė k. p. k. adresu 4525 Clifton avenue.

● Nuo cigareto vakar užsidegė dalis St. Luke's ligoninės, 1439 South Michigan avenue, kurioj randasi daktarų gyvenamieji kambariai. Kas tai neatpažina numetė neužgesintą cigareto galą. Nuostoliai siekia \$600.

● Gaisras vakar rytą sunaikino dalį South Chicago policijos nuovados adresu 2839 E. 89th street, taipgi sunaikino tris policijos automobilius. Nuostoliai siekia apie \$5,000.

● Vakar Chicagoj buvo suminti du smarkūs berniukai iš Michigano. Jie trys dienos atgal pabėgo iš pataisos namų Farmingtone, Mich., pasivogę \$300 ir atvykę į Chicago juos prašvilpė "kaip vyrai". Berniukai yra 12 metų Ronald Barker, 7080 Eberhart avenue, ir 15 metų Dallas Merrill, iš Fenton, Mich. Prisiširko saldainių, drabužių, nusinuomavo automobilį, viešbučio kambarį, ir iki arešto gyveno kaip karaliai.

● Ivažiavęs į gatvę ir ties 4400 Elston avenue, užsimušė 51 metų chicagietis, Henry T. Schultz, nuo 3658 North Bernard avenue. Susiėmimas buvo toks smarkus, kad visa Schultz mašina beveik sulindo po gatvę.

● Vienoj State gatvės departamentinėje krautuvėje širdies ataką gavo ir mirė Louis Cowden, 68 metų amžiaus salesmanas, nuo 1435 Greenleaf avenue.

● Gen. Charles G. Dawes, buvęs J. V. vice-prezidentas vakar pareiškė, kad Amerika privaio gelbėti Anglijai visomis galimomis priemonėmis, bet ji jokiū būdu neturi įsivelti į karą. Tai būtų beprotiškas žinksnis, sako Dawes.

Nauji Karo Kontraktai Chicagoj Firmoms

J. T. Ryerson and Son, plieno firma Chicagoje gavo \$191,075 kontraktą pristatyti kariuomenei plieno vamdžių. Keleto milijonų kontraktą neseniai gavo Buda korporacija, Harvey, Ill., taipgi nemažą užsakymą reikmenoms kariuomenei gavo ir Marshall Field firma.

Sužeidė 16-ka Žmonių Eleveiterių Susikulime

Užvakar vakare prie Cicero avenue stoties susikulė du Lake gatvės linijos eleveiterio traukiniai. Sužeistų keleivių buvo 16, bet nei vieno žaizdos nėra pavojingos.

Tarp sužeistųjų buvo viena lietuvaitė, Miss Mildred Skembare, 23, nuo 325 Harlem ave., Forest Park, Ill.

Motina Pasikorė Sunaus Namuose

Sklepe ties 1628 Harding avenue, Northfielde, sunaus Adolfo bute, vakar buvo atrasta pasikorusi 67 metų moteriškė, Mrs. Katherine Pecka.

Mirties priežastis buvusi menka sveikata.

Ketvirta Audros Auka

Vakar Augustana ligoninėje pasimirė 60 metų chicagietė, Mrs. Rae Frank, 1902 Lincoln avenue. Tai buvo ketvirta mirtis Chicagoj, rezultate pirmadienio vėtros. Ties 1757 North Park, vėjas išplėšė vartus iš tvoros ir trenkė juos į moteriškę galvą.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra nandingos.

WOODBRIDGE, N. J. — Slaugė B. Schulmeister ir Gustav Koch, kurie nukentėjo dėl eksplozijos dirbluvėj.

John D. M. Mamilton, rezignavęs iš republikonų nacionalio komiteto pirmininko pareigų, ir jo sužadėtinė Jane Kendall.

"Penzanco Piratai"
(Pirates of Penzance)
Lapkričio-Nov. 24 d.
Stato
NAUJOS GADYNES CHORAS